

● СЕРЦЕ, ВІДДАНЕ УКРАЇНІ

92-річна українка поховала сина та онука, які захищали Україну, і працює для захисників

Надія Грицак із села Буца на Рівненщині з ранку до вечора трудиться на армію – плете шкарпетки. Її невтомними руками вже виготовлено близько 300 пар, й бабуся готова працювати аж до Перемоги

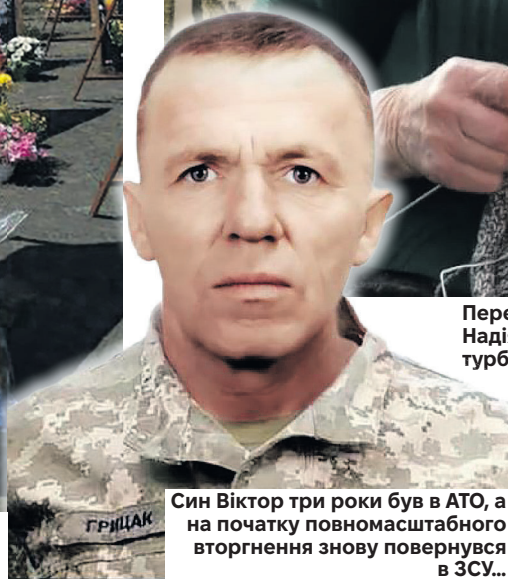
Вікторія МИКИТЮК, fakty.ua

Свій біль та відчай бабуся акумулювала у працю. І ось уже три роки плете для воїнів шкарпетки, – розповідає керівниця місцевого волонтерського фонду Інна Яцина. – В особі Надії Грицак бачиш оцей нескорений український дух. Бачиш таку сильну жінку, хоча їй уже 92 роки. Могла б просто сидіти, бо вже ж руки болять, ніжки болять, нічого не робити, а вона так не може – працює. Взагалі, історія життя Надії Федорів-

ни непроста – для неї це вже друга війна. Вона досі пам'ятає, як під час Другої світової, коли була ще малою, виживала у землянці посеред лісу. Викопали її тато з братом. Тоді німці відступали й забирали все у людей... У повоєнні роки вона навчилась в'язати спицями. Тоді плела для сина і дочки, трудилася в колгоспі, на ланці. Чоловік в неї помер давно, живе з дочкою. Має шістьох онуків і одинадцять правнуків. На жаль, онуків уже п'ять. Як і нема сина, які стали на захист України від російської орди.

Онук бабці Надії Олександр Грицак тримав свою позицію до кінця: загинув, але в полон не здався.

Син Віктор три роки був в АТО, а на початку повномасштабного вторгнення знову повернувся в ЗСУ...

Переживши найстрашніші втрати, Надія Грицак знаходить сили для турботи про чужих синів.

Свій біль та відчай бабуся втілила у працю.

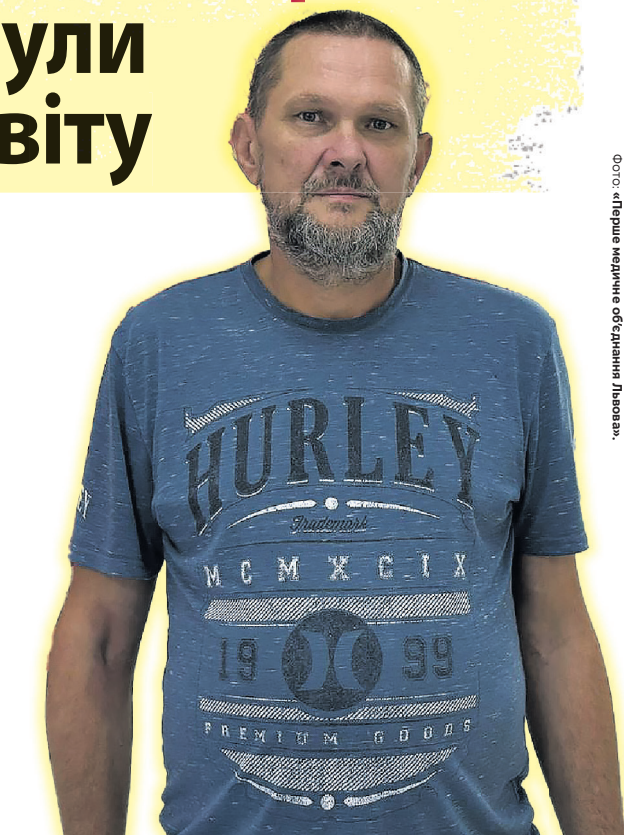
Продовження розповіді про поважну волонтерку – на с. 6

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Пана Романа тричі повернули з того світу

«Був 1% що я виживу. Але, дякуючи лікарям, я ще раз народився»

У Лікарні Святого Луки «Першого медичного об'єднання Львова» врятували 50-річного чоловіка з найважчою формою інфаркту! Попри велику зону ураження та ускладнення, що виникли під час коронарографії, медикам вдалося перезапустити серце та врятувати критичного пацієнта

«Щасливчик долі», – так кажуть про Романа Домарецького навіть лікарі, які його рятували.

Історія порятунку – на с. 9

● РЕЗОНАНС

«Я не боялася»: захисниця України народила донечку у 52 роки!

Наталія продовжувала служити в ЗСУ до 30-го тижня вагітності

Любомира НАТИНКА,
unbroken.org.ua

Захисниця, яка добровільно долучилася до ЗСУ на початку повномасштабного вторгнення, зустріла на війні своє кохання і наважилася в зрілому віці знову стати мамою.

Цю неймовірну історію розповіли у центрі UNBROKEN Ukraine.

За вагітністю жінки пильно спостерігали спеціалісти Лікарні Святої Анни «Першого медоб'єднання Львова». Попри те, що з такими пізніми вагітностями вони вже не стикалися багато років, всі впоралися – спільними зусиллями мами та лікарів дитинка народилася здоровою.

На 36-му тижні вагітності шляхом кесаревого розтину у подружжя захисника і захисниці народилася дівчинка Соломія.

Наталія зустріла на війні своє кохання і наважилася в зрілому віці знову стати мамою.

Про те, що любов сильніша за війну – на с. 10

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Балістична ракета прилетіла під час шикування наших воїнів...

Внаслідок удару 1 листопада по військових 35-ї бригади морської піхоти на Дніпропетровщині під час урочистостей загинули 12 військовослужбовців та 7 цивільних. Також поранення отримали ще 36 військовослужбовців

Ліна ВОГОНЬ

Спочатку висловлювались припущення, що трагедія сталася через «крота», який злив інформацію. Проте в інтерв'ю ТСН Головнокомандувач Збройних Сил України Олександр Сирський сказав, що росіяни, ймовірно, дізналися про місце зібрання військових у Дніпропетровській області через зламаний груповий чат у соціальних мережах. Сирський висловив щирі співчуття родинам загиблих військових і повідомив, що триває серйозне внутрішнє розслідування, яке проводять паралельно зі слідством Державного бюро розслідувань. Як відомо, Генштаб заборонив проведення урочистостей у прифронтових районах, але в цьому випадку воно було проігнороване. ДБР 8 листопада повідомило про підозру командиру батальйону.

Трамп вирішив взяти приклад із Зеленського

І роздаватиме американцям по 2 тисячі доларів

Ліна ВОГОНЬ

Президент США Дональд Трамп пообіцяв виплатити американцям, окрім людей із високим доходом, дивіденди з митних надходжень у сумі щонайменше 2000 доларів. Трамп назвав «дурнями» тих, хто виступає проти мит і заявив, що зараз США є «найбагатшою і найшанованішою країною у світі, з майже нульовою інфляцією і рекордними цінами на фондовому ринку». За його словами, скоро США почнуть виплачувати свій «величезний борг» у розмірі 37 трильйонів доларів.

Патріарх рпц кіріл відсторонив від посади екзарха Західної Європи

За даними ЗМІ, той взяв участь в покерному турнірі в Чехії

Микола ДЕНИСУК

Тепер щодо митрополита Нестора (в миру – Євгеній Сиротенко) ведеться церковно-судове провадження. російське церква не повідомляє причин початку церковного суду, але ЗМІ стверджують, що митрополита усунули від обов'язків через його участь у покерному турнірі в Чехії. Жартівники кажуть, що в рпц можна безкарно грати тільки в скрепного «дурня», а покер – це сатанинська англо-саксонська азартна гра. До речі, саме митрополит Нестор у травні представляв російську православну церкву на інтронізації нового Папи Римського Лева. І тут так згяньбився.

● ПРЯМА МОВА

Марк РЮТТЕ, генсек НАТО, застеріг президента росії від «побрякування ядерною зброєю»:

путін має знати, що ядерну війну неможливо виграти і що її ніколи не слід починати.

● ТІЛЬКИ ФАКТИ

За 10 місяців 2025 року рашисти запустили вчетверо більше «шахедів» (44 тисячі), ніж за весь 2024 рік. Близько 64% з них

● РЕЗОНАНС

Підривом «Північних потоків» керував генерал Залужний?

«Нам ще буде весело, але вже точно ніколи не буде соромно», – так написав Валерій Залужний у коментарі під публікацією «Європейської правди», де викладено суть цієї резонансної статті в The Wall Street Journal.

Принаймні, про таку версію розповіло одне з найбільших і найвпливовіших американських видань The Wall Street Journal, посилаючись на джерела в правоохоронних органах Німеччини

Іванна КОСТИНА, «Європейська правда»

За даними видання The Wall Street Journal, німецькі слідчі вважають, що група українців, які нібито підірвали газопроводи «Північного потоку» у Балтійському морі, діяла під керівництвом тодішнього головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. У матеріалі йдеться, що німецька поліція, прокуратура та інші особи, знайомі з тонкощами справи, розробили, як вони стверджують, «чітку картину того, як елітний український військовий підрозділ здійснив атаки під безпосереднім керівництвом тодішнього верховного головнокомандувача Збройних Сил України генерала Валерія Залужного». Відстежуючи компанії з прокату човнів, телефони і номерні знаки, потсдамська команда заклала основу для того, щоб німецька влада видала ордери на арешт трьох солдатів спеціального українського військового підрозділу і чотирьох ветеранів-глибоководників, кажуть люди, знайомі з цією справою. За їхніми словами, метою диверсантів було скорочення нафтових доходів росії та її економічних зв'язків із Німеччиною. Вирішальним доказом стала зерниста чорно-біла фотографія, зроблена німецькою швидкісною пасткою. На ній було зображено обличчя українського глибоководного водолаза, якого поліція ідентифікувала за допомогою комерційного програмного забезпечення для розпізнавання облич. За лічені хвилини вони знайшли його профілі в соціальних мережах і професійні вебсайти з посиланнями на інших підозрюваних у цій справі. Українського водолаза, якого команда відстежила в Польщі, згодом доставили в Україну на чорному BMW з дипломатичними номерами, за кермом якого нібито був український військовий аташе у Варшаві. Командира диверсійного підрозділу тим часом знайшли в Італії після виснажливих пошуків. Спочатку в розпорядженні детективів була лише паспортна фотографія усміхненого, широкоплечого чоловіка з блідо-блакитними очима, розповідають люди, знайомі з ходом розслідування. Вона була взята з українського проїзного документа, який він використовував під час операції: справжнього паспорта, виданого на чуже ім'я, що, за словами поліції, є типовим для операцій українських спецслужб. Він не був присутній у соціальних мережах, і його фото не було в жодній європейській або союзницькій базі даних. Невдовзі прикордонна поліція однієї з дружніх країн знайшла збіг. Чоловік їздив туди у справах. Детективи отримали копію його паспорта зі справжнім ім'ям та датою народження. Вони ідентифікували його як Сергія К., 46-річного ветерана Служби безпеки України

● У НОМЕР!

Україна замовить 27 систем «Patriot» у американських виробників

Про це Президент України Володимир Зеленський заявив у інтерв'ю британському виданню «Guardian»

Василь КІТ

А поки «Патріоти» будуть виготовлятися, європейські держави «можуть позичити» Україні свої наявні комплекси, сказав він. На запитання, чи роблять ЄС та Велика Британія достатньо напередодні зими, Зеленський відповів: «Ніколи не було знищено, що менше, ніж 68% у 2024 році, оскільки масштаби атак перенавантажують українську ППО. У Польщі в школах навчається 250 тисяч українських учнів, в Німеччині – майже 227 тисяч.

● НЕЗЛАМНІ

Захисник 33 дні перебував із турнікетом

Лише із сьомої спроби вдалося евакуювати важко пораненого бійця. Але наші свого не кинули!

Василь КІТ

Перший медичний батальйон повідомив про здійснення унікальної успішної евакуації пораненого бійця, який понад місяць очікував на допомогу. Український військовий провів 33 дні у населеному пункті, який захопили росіяни. Весь цей час він перебував із накладеним турнікетом, оскільки отримав важке поранення. Військові евакуювали побратима за допомогою наземного роботизованого комплексу (НРК). Успішно вивести його вдалося лише з сьомої спроби! Загалом наземний робот подолав 64 км, 37 з них – на пошкодженому колесі, оскільки під час місії зазнав ураження протипіхотною міною. Операція, яка тривала шість годин, отримала назву «ГВЕР». Під час маршруту до точки передачі НРК зазнав скиду з ворожого дрона, але поранений не постраждав завдяки броньованій капсулі. Боєць був евакуйований, йому було надано необхідну медичну допомогу. Наразі він продовжує лікування на наступному етапі – його життя нічого не загрожує», – йдеться у повідомленні військових.

РЕЗОНАНС

Сам Томіо Окамура не займався зняттям українського стяга, але тримав драбину.

Фотоколаж: czechia-online.cz.

ФОТО: radiosvoboda.org.

Опозиційні депутати вивішують прапор України з вікна будівлі парламенту Чехії, Прага, 7 листопада 2025 року.

Нова влада зняла український стяг із парламенту Чехії

6 листопада новий спікер Палати депутатів Чехії, лідер ультраправої антиєвропейської та антинатовської партії «Свобода і пряма демократія» (SPD) Томіо Окамура, відзначив своє обрання на посаду демонстративним зняттям із будівлі парламенту синьо-жовтого прапора

Василь РОГУЦЬКИЙ

Своім вчинком Окамура похвалився в соцмережі, опублікувавши відповідне відео. «Чеська Республіка – на першому місці. Тримайте за нас кулаки», – говорить він у опублікованих кадрах. Сам політик не займався зняттям прапора, але тримав драбину.

Прапор України висів над входом до урядової будівлі, як символ підтримки від початку російського вторгнення в лютому 2022 року.

Цей вчинок дуже збурих чеський політикум. На знак незгоди з діями Окамури представники одразу трьох партій – ODS, STAN та «Пірати» – вивісили з вікон парламенту українські прапори. «Спікеру Палати

депутатів Окамури не вдалося його незграбні витівки. Палата депутатів – не його власність. Прапор України, як вираз нашої підтримки країни, яку щодня бомбардують путінські терористи, має бути на будівлі Палати депутатів. Саме тому ми з колегами з нашої партії (ODS – Ред.) негайно виправили цю ситуацію», – зазначила міністерка оборони Чехії Яна Чернохова.

«Томіо Окамура замість захисту демократії та солідарності служить кремлю. Ми не дозволимо, щоб це політичне театральне дійство проросійської пропаганди стало реальністю», – заявила в свою чергу депутатка від «Піратів» Катерина Стоянова.

«Одне треба віддати належне Окамури: ще ніколи Палата

представників не була так засипана українськими прапорами, як відколи цей член п'ятої колони кремля його зняв. Ми сьогодні повісили його з вікна клубу TOP 09 (ця партія входить до STAN. – Ред.). І не будь-який. Це – прапор українського генерала Залужного, привезе-

– не просто державний символ, а – прапор свободи, гідності та незламності вільних людей», – зазначив він.

Зварич подякував чеському народові за солідарність, підкресливши, що українці з глибокою повагою ставляться до державного прапора Чехії. «Дякую всім, хто з повагою ставиться до прапора України – так само, як ми, українці, з глибокою пошаною ставимось до прапора Чехії, народу, який на власній історії пізнав біль тоталітарних загарбницьких режимів», – написав посол.

Прапор України висів над входом до урядової будівлі, як символ підтримки від початку російського вторгнення в лютому 2022 року.

ний із передової», – заявила партія у Facebook.

Цікаво, що нові українські прапори стали з'являтися і на будинках пересічних чехів.

На подію відреагував також посол України у Празі Василь Зварич. «Прапор України, за який сьогодні проливають кров найсміливіші та найвідважніші, намагається знищити російська орда. росія боїться українського прапора, адже він

Він також наголосив, що сила міжнародної єдності – ключ до зупинки російської агресії. «Україна готова до переговорів, але тільки з позиції сили та справедливості», – додав Зварич і подякував жителям Праги, які вивісили ще більше українських прапорів у відповідь на скандальне рішення. «Слава Україні! Слава Чехії! Добро завжди перемагає зло!» – завершив він.

ФОТОФАКТ

ФОТО: stolcontrol.kyiv.ua.

Поліцейські вилучили дрон та проводять додаткову перевірку.

У Києві чоловік возив «Шахед» на даху авто

Національна поліція України повідомила, що вилучила безпілотної, який киянин перевозив на даху автомобіля (на світліні). Власник транспорту розповів, що планував передати дрон до музею

Василь КІТ

«У соціальних мережах правоохоронці виявили публікацію про те, що на території столичного ЖК знаходиться автівка, на даху якої прикріплений ворожий

БПЛА», – розповіли в поліції. Група Дарницького управління поліції та вибухотехніки виїхали на місце та виявили апарат типу «Shahed» без бойової частини.

Правоохоронці уточнили, що безпілотної не становив за-

грози життю та безпеці громадян.

Поліцейські вилучили дрон та проводять додаткову перевірку.

Поки що невідомо, яке покарання може очікувати на чоловіка. Українці не вперше знаходять російські безпілотної. При цьому ДСНС та поліція закликають громадян не наближатися до небезпечних предметів та викликати рятувальників.

ІСТОРІЇ З ВІЙНИ

Як за одним загарбником ганявся цілий взвод БПЛА

І таки ліквідували!

Олександр КАРПЮК, блогер, військовослужбовець ЗСУ

Здебільшого, в роликах у Telegram-каналах показують чіткі ураження бомберів-FPV, там усе швидко. Але так є не завжди. Бувають нереально живучі типи, по яких годину працює декілька екіпажів, а він, сука, якось живе собі.

Сьогодні наш рекордсмен (на початку шляху їх було двоє, але першому не пощастило швидко), «спіймав» півтора десятка FPV й декілька

скидів, поки не заспокоївся і не став багаттям в українській посадці. Він і ховався по кущах, і барикадувався в розвалених бліндажах (знищили із залишками бліндажа – а воно виповзло), і бігав по посадці від дронів, словом, задовбав своєю живучістю декілька екіпажів. Тупо одного типа добивав цілий взвод БПЛА.

І такі стараються просочитися постійно. А пропустити їх не можна, бо заїде на якусь позицію в тилу, чи цивільних розстріляє, й буде горе. Над кожним полем і посадкою екіпажі 24/7 тримають м'ясорубку. А вони все сунуть і сунуть...

ТІЛЬКИ ФАКТИ

• Військовослужбовець ЗСУ та журналіст Ігор Луценко повідомив, що кількість СЗЧ (самовільне залишені частини) з армії у жовтні сягнула 21 602 випадки (це рекорд за весь час). Він наголосив,

що це дуже погана тенденція, яку потрібно негайно виправити, щоб не сталося катастрофи.

• На стратегічних підприємствах росії почали масово затримувати заробітну плату працівникам. Без зарплат, зокрема, залишилися співробітники

внесеного до переліку стратегічних підприємств Кінгісепського машинобудівного заводу (КМЗ) і компанії «Оргенергострой», що відкриває, за словами путіна, «нову епоху в атомній енергетиці».

• Заступник керівника Офісу Президента

Я ТАК ДУМАЮ!

росія веде війну не лише проти нашої армії, а й проти суспільства

Війна на виснаження, до якої додали ядерну компоненту, не може не викликати занепокоєння. Як її розуміти в Україні та що це каже про поточну траєкторію війни?

Микола КНЯЖИЦЬКИЙ, народний депутат від «Європейської Солідарності»

1 Ключова особливість війни на виснаження полягає в тому, що вона ведеться проти суспільства, а не лише проти армії. У такій війні перемагає не той, хто захопить більше території, а той, хто зможе довше протриматися. Армія безперечно важлива, але стійкість військових на фронті не матиме значення, якщо суспільство в тилу готове здаватися і прагне капітуляції.

Саме тому кремль так багато уваги приділяє впливу на українські тилові міста. Атаки на дитячі садки й школи, електростанції та ТЕС, випадкові удари по житлових будинках від Харкова до Львова – це все спрямовано на те, щоб змусити українців вимагати «миру за будь-яку ціну».

2. Окремою частиною цієї стратегії є інформаційна війна. Бо для капітуляції суспільства замало захопити кілька кварталів у Покровську чи зруйнувати багатоповерхівку в Дніпрі. Людей треба переконати, що опір не має сенсу, а влада – безпорадна й не здатна нікого захистити.

Більшість каналів, через які росія поширювала пропаганду, були заблоковані ще за президентства Петра Порошенка. Але коли Москва створила нові канали в Telegram, замість системної протидії влада почала використовувати цю платформу для власних політичних цілей – здебільшого проти опозиції. Тож очевидно, що влада не буде активно боротися з російськими інформаційними операціями в Telegram, адже сама використовує схожі методи – лише проти внутрішніх опонентів.

3. Оскільки Україна воює за підтримки союзників, завданням росії є розширення війни на виснаження і на суспільства цих країн. Безпілотної в Польщі, літаки над країнами Балтії, дрони біля аеродромів і баз по всій Європі – це елементи тієї ж стратегії.

Ядерна риторика, до якої кремль періодично вдається, теж спрямована на дестабілізацію держав, які допомагають Україні. Оскільки США – далеко і там не можна запустити дрон із танкера тінювого флоту, найпростіше – згадати про ядерну зброю й нагадати, що вона «є». У відповідь президент США намагається знівелювати вплив таких заяв, демонструючи готовність до відповіді. Але, враховуючи очевидне небажання і Вашингтона, і Москви допустити прямі бойові зіткнення, ймовірність реального ядерного обміну близька до нуля.

4. Війна на виснаження, як правило, не має військового вирішення. У ній перемагає або програє не армія, а – все суспільство. Україна зможе встояти лише тоді, якщо збереже єдність і згуртованість навколо спільних цілей, цінностей і смислів.

Але цього не досягти створенням чи ліквідацією міністерств, політичними арештами, переслідуванням опозиції чи дискредитацією активістів.

Єдність суспільства під час війни – це не гасло, а – стратегічний ресурс. Її потрібно не імітувати, а вибудовувати свідомо – як ключову цінність і державний пріоритет. Лише тоді Україна матиме шанс перемогти у війні, яку ведуть не лише на фронті, а й проти всього українського суспільства.

Віктор Микита заявив, що два ресторани McDonald's, які торік відкрили в Мукачеві та Ужгороді, сплачують стільки ж податків, як уся лісова галузь Закарпатської області. На Закарпатті працюють два ресторани McDonald's – в Ужгороді і Мукачевому

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Північна Корея перекинула до кордону з Україною ще 5 тисяч військових

Поки наші західні союзники вирішують, чи зможуть надіслати свої війська до України ПІСЛЯ війни, союзники росії допомагають рашистам УЖЕ

Василь КІТ

За даними Національної розвідувальної служби Південної Кореї, близько 10 тисяч військових із КНДР наразі перебувають поблизу російсько-українського кордону, де виконують охоронні завдання. Ще понад 1 000 інженерів, які були відправлені туди, займаються розмінуванням. Додатково 5 000 північно-корейців будуть залучені до відбудови інфраструктури. Вони поступово переміщуються до росії, починаючи з вересня.

Північнокорейська влада активно пропагує «героїзм» своїх військових, відправлених до росії. Диктатор Кім Чен Ин намагається виставити цю місію як історичне досягнення, використовуючи її для створення нового нарративу «перемоги», подібного до культу подій 1950-х років. У Пхеньяні вже розпочали підготовку до відкриття двох музеїв, присвячених цій темі.

Екскерівник прокуратури на Хмельниччині через суд повернув групу інвалідності

Сергій Стецюк довів, що процедура скасування інвалідності була незаконною

Марта САЛО

Колишній керівник Волочиської окружної прокуратури Сергій Стецюк виграв два суди проти державних органів, які намагалися скасувати його інвалідність і стягнути понад 1,2 млн грн пенсійних виплат. Хмельницький окружний адміністративний суд в обох випадках став на бік посадовця та задовольнив його позови.

Сергій Стецюк оформив II групу інвалідності в жовтні 2016 року, а під час повторного огляду у 2019-му отримав групу довічно – підставою стали захворювання травної системи. Однак після того, як у жовтні 2024 року правоохоронці викрили екскерівницю Хмельницької МСЕК Тетяну Крупну на фіктивному встановленні груп інвалідності 50 прокурорам та їхнім родичам, Офіс генпрокурора ініціював масові перевірки. Серед тих, кого зобов'язали пройти повторний медогляд, був і Сергій Стецюк.

Цікаво, що суд не оцінював, чи були реальні медичні підстави на отримання інвалідності, він просто визнав, що сама процедура її скасування була незаконною, адже експертна команда без участі посадовця скасувала йому II групу інвалідності.

Німцям потрібно ще 80 тисяч солдатів

Саме стільки уряд цієї країни планує залучити рекрутів, щоб до 2035 року досягти мети НАТО – 260 тисяч активних військовослужбовців

Ліна ВОГОНЬ

Міністр оборони Борис Пісториус повідомив, що з січня кожен 18-річний громадянин Німеччини отримає анкету, де буде вказано, чи готовий він проходити службу протягом щонайменше шести місяців. Цей захід має додати кілька тисяч добровольців до тих 10 тисяч, які щороку вступають до армії. У парламенті та ЗМІ активно обговорюється повернення обов'язкового призову або запровадження лотереї, як у Данії.

Згідно з опитуванням Forsa, понад половина громадян Німеччини підтримують ідею призову, проте серед молоді 63% виступають проти.

Тим часом 38% німців заявили про готовність захищати свою країну зі зброєю в руках в разі потреби. Перед повномасштабним вторгненням приблизно стільки ж українців були готові воювати за свою землю. У Польщі ця цифра становить тільки 22%.

● З ПЕРШИХ ВУСТ

Леонід Кучма, який пам'ятає німецькі бомби, тепер живе під російськими

«Я закликав росіян не брати участь у воєнному злочині, прямо порівнюючи дії кремля з гітлерівською агресією. Ефекту це не мало», – каже Леонід Кучма.

86-річний другий президент України та його родина не виїхали за кордон, а, попри постійні бомбардування, продовжують бути в столиці

експрезидент. – Часто лише тому, що льотчики не знаходили цілей за лінією фронту, тому,

Софія СЕРЕДА

— Ми живемо в Києві, вдома, – підтвердив Леонід Кучма в інтерв'ю «ВВС Україна». – У перший рік великої війни не покидали Україну взагалі, потім кілька разів виїздили на лікування. А так – увесь

час тут, тож із великими обстрілами стикаємося, як і всі – у середньому раз на тиждень.

До них я ще з дитинства «морально готовий»: село, у якому ми жили після того, як нацисти спалили наше Чайкине, не мало жодних військових об'єктів, але його нещадно бомбардували, – продовжує

«Бомбосховищем» мого дитинства був льох, і сидіти у ньому доводилося щодня.

Як відомо, одразу після повертаючись на аеродром, «розвантажувалися» на наші голови. «Бомбосховищем» мого дитинства був льох, і сидіти у ньому доводилося щодня.

● ОФІЦІЙНО

«Зимова підтримка»: українці отримають по 1 000 та 6 500 гривень

Уряд очікує, що програмою «Зимова підтримка» взимку 2025 – 2026 років скористається від 10 до 14 мільйонів українців

Микола ДЕНИСЮК

Вона передбачає одnorазову виплату 1 000 гривень, а також 6 500 гривень – для найбільш вразливих категорій. Орієнтовний старт подачі заявок – 15 листопада, а завершення їх подачі планується 15 грудня.

ДОПОМОГА 1 000 ГРИВЕНЬ

Це – разова допомога для всіх українців – дорослих і дітей, які проживають в Україні. Кошти можна витратити на базові потреби, зокрема комунальні послуги, ліки, книги або

Це – разова допомога для всіх українців – дорослих і дітей, які проживають в Україні.

задонатити на Сили оборони.

Для отримання допомоги необхідно подати заявку через застосунок «Дія», маючи картку «Національний кешбек», або звернутися у відділення «Укрпошти» чи до листоноші, якщо немає мож-

ливості скористатися «Дією».

ДОПОМОГА 6 500 ГРИВЕНЬ

Цього року Уряд виділив із держбюджету 4,4 мільярда гривень на виплати 6 500 гривень для «тих, хто найбільше потребує підтримки».

● ОЦЕ ТАК-ТАК!

«15 місяців роботи»: масштабне викриття корупції в енергетиці

НАБУ і САП проводять операцію «Мідас»

Раїса ІВАНЮК

«15 місяців роботи, понад 70 обшуків, до яких залучені всі детективи Національного бюро, тисячі годин аудіозаписів. Викрито високорівневу злочинну організацію у сфері енергетики й оборони. Корупція в енергетиці, відмивання коштів, незаконне збагачення», – заявив на відео начальник Головного підрозді-

лу детективів бюро Олександр Абакумов.

Пресслужба НАБУ опублікувала фото опечатаних великих сум у валюті, але їхнього походження в релізі не пояснюють. Про те, що правоохоронці ведуть слідчі дії в державних енергетичних структурах, уранці 10 листопада написав народний депутат від «Голосу» Ярослав Железняк. За його даними, обшуки відбуваються, зокрема, в ексміністра енергетики Германа Галуценка, який зараз очолює Міністерство юстиції. За даними «Української правди», детективи

Національного антикорупційного бюро прийшли також із обшуками до бізнесмена і співвласника студії «Квартал 95», соратника Президента Володимира Зеленського Тимура Міндіча (за деякими даними, він встиг втекти з країни).

ЗМІ пишуть, що корупція стосувалась обладнок навколо «Енергоатому». Злочинці отримували неправомірну вигоду у 10 – 15% від вартості контрактів. Своїм контрагентам, які не хотіли платити відкати, зловмисники погрожували, зокрема, і тим, що їхніх працівників відправлять в армію.

Серед встановлених наразі учасників угруповання: колиш-

повномасштабного вторгнення Леонід Кучма разом із іншими президентами – Леонідом Кравчуком та Віктором Ющенком – виступили із спільною заявою. Потім Кучма особисто звернувся до українців, заявивши, що «гордий бути з вами», а 1 березня з'явилося його звернення до російського народу.

– Щодо кого у мене ще були ілюзії, так це – російського народу. В один із найперших днів повномасштабної війни я звернувся до росіян від себе і від моєї дружини, етнічної росіянки. Тоді я закликав їх не брати участь у воєнному злочині, прямо порівнюючи дії кремля з гітлерівською агресією. Ефекту це не мало. А потім й ілюзій не залишилося, – каже зараз Леонід Кучма.

У тому зверненні до росіян, до речі, є такі слова: «Ваш президент путін наказав вашій армії знищити український народ і Україну... У кожного з вас є вибір – брати участь в геноциді чи зупинити його... Не будьте спільниками найстрашнішого воєнного злочину з часів Гітлера».

На жаль, мільйони і мільйони росіян стали на бік Зла, і продовжують з озвірінням, якого не було навіть у німецьких нацистів, знищувати наших людей та землю.

Зокрема нею можуть скористатися: діти з-поміж внутрішньо переміщених осіб; діти з малозабезпечених родин; діти, над якими встановлено опіку чи піклування; діти з інвалідністю; діти, які позбавлені батьківського піклування та виховуються в дитячих будинках сімейного типу або в прийомних сім'ях; люди з інвалідністю першої групи серед ВПО; одинокі пенсіонери, які отримують надбавку на догляд.

Виплати здійснюватиме Пенсійний фонд України, а отримані кошти можна буде витратити протягом 6 місяців.

БЕЗКОШТОВНІ ПОЇЗДКИ «УКРЗАЛІЗНИЦЕЮ»

Проект дасть змогу безкоштовно подорожувати залізницею на відстань до 3 000 км у «низький сезон». Програмою зможе скористатися кожен українець. З 3 000 км вибрати не випадково – це відстань найдовшого маршруту в Україні туди й назад – із Запоріжжя до Ужгорода.

ній радник міністра енергетики; виконавчий директор з фізичного захисту та безпеки АТ «НАЕК «Енергоатом»; бізнесмен – керівник злочинної організації; четверо осіб – працівників бек-офісу з легалізації коштів. «Фактично управління стратегічним підприємством з річним доходом понад 200 мільярдів гривень здійснювалося не офіційними посадовцями, а сторонніми особами, які не мали жодних формальних повноважень, проте узяли на себе роль «смотрящих», – додає НАБУ.

До речі, Мідас – це цар з давньогрецьких міфів, який міг перетворювати все, чого торкався, на золото, що стало його прокляттям.

● ОТ СВОЛОТА!

У Польщі затримали Назара – блогера-україноненависника

Його звинуватили в пропаганді насильства

Василь РОГУЦЬКИЙ

У місті Гдиня заарештували 44-річного місцевого антиукраїнського активіста та блогера Пьотра Н., також відомого як «Назар». Поліція висунула активістові одразу кілька звинувачень за статтями про погрози, пропаганду насильства, заклики до ненависті за національною та релігійною ознакою, пропаганду символів, що підтримують російську агресію проти України, незаконне розголошення персональних даних. Йому загрожує до п'яти років в'язниці.

Крім того, в організмі блогера виявили наркотичну речовину тетрагідроканабінол (ТГК). Не виключено, що чоловіка у зв'язку з цим можуть звинуватити в керуванні транспортним засобом у стані наркотичного сп'яніння.

Ось як про діяльність «Назара» розповідає Єжи Вуйцік, колишній заступник головного редактора Gazeta Wyborcza: «Назар» був відомою постаттю в Тримісті (Гданськ, Сопот, Гдиня. – Ред.). Спочатку стример, потім вуличний провокатор, який поєднував агресію з видовищем. Спершу це були чіпляння до людей, які розмовляли українською мовою, потім заклеювання антивоєнних муралів, а зрештою – погрози й напади. Механізм

Фото: FB John (Nazar) Malkovicz.

Стример, який записує свої відео під псевдо Назар.

повторювався: провокація, камера, трансляція, зростання охоплення та пожертви від глядачів. У його виступах з'являлися антиукраїнські матеріали, символи російського імперіалізму, холодна зброя для залякування, а також публікації з іменами й даними тих, хто його критикував».

Наприкінці жовтня він зняв відео, як заклеює стрічкою мурал «Солидарні з Україною» на зупинці, коментуючи це словами: «Польща – чиста». За даними слідчих, Назар протя-

льованих колами, що поширюють наративи кремля.

Єжи Вуйцік вважає, що Назар «не є агентом, радше корисним посібником, інструментом». «Під гаслами нібито «захисту польськості» він повторював наративи кремля: про «українізацію Польщі», «преференції для біженців», «денацифікацію». росії не потрібні солдати в Європейському Союзі, якщо вона здатна створювати таких людей – переконаних, що ненависть є патріотизмом», – зазначає Вуйцік.

КОМЕНТАР

Наталія ПАНЧЕНКО, лідерка української громади в Польщі:

«Поліція затримала одного з антиукраїнських блогерів, який протягом тривалого часу поширював антиукраїнську риторику в TikTok, зокрема атакував мене і поширював неправдиву інформацію про мене. Польща є правовою державою, і рано чи пізно кожен, хто порушує закон, несе відповідальність за свої дії. Тож, друзі, вище голови! Продовжуймо робити свою справу: допомагаймо, будуймо мости, діймо на благо

«Під гаслами нібито «захисту польськості» він повторював наративи кремля: про «українізацію Польщі», «преференції для біженців», «денацифікацію».

гом місяців використовував соціальні мережі для розпалювання ворожнечі до біженців і українських активістів. Його матеріали поширювалися в проросійських групах, а деякі з них згодом з'являлися на каналах Telegram і TikTok, контро-

правди і справедливості. Крок за кроком, кожен, хто співпрацює з росією, бере російські гроші і поширює російську пропаганду, буде притягнутий до відповідальності. Правда завжди переможе. Потрібно лише трохи терпіння».

● ДОБРА НОВИНА

За народження дитини платитимуть 50 тисяч гривень

Фото: ukr.media.

З 2026 року будуть виплачувати 50000 гривень при народженні дитини та 7000 гривень щомісяця до року.

Тож нехай у ваш двір прилітають лелеки!

Раїса ІВАНЮК

Ухвалено закон про підтримку народжуваності. Ме-

тою документа вказано «створення умов для підвищення рівня народжуваності, поєднання батьківства з професійною

зайнятстю шляхом підтримки сімей у допологовий, післяпологовий та період догляду за дитиною після її народження», наголосив голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, подат-

кової та митної політики Данило Гетманцев.

Законом передбачені такі види та розміри допологової та післяпологової допомоги на 2026 рік:

- 50 000 грн – одноразова допомога при народженні дитини;
- 7 000 грн – допомога у зв'язку з вагітністю та пологами для незастрахованих осіб;
- 7 000 грн – допомога для догляду за дитиною до досягнення нею одnorічного віку. Може призначатися також на дітей, яким на день набрання чинності закону не виповнилося одного року, тобто тим, які були народжені у 2025 році;
- «Пакунок малюка» – одноразова натуральна допомога при народженні або у виді грошової компенсації, за вибором батьків;
- «ЄЯсла» (8 000 грн) – допомога для догляду

за дитиною від 2 до 3 років у разі працевлаштування (у режимі повного робочого часу) матері або іншого законного представника, який фактично здійснював догляд за дитиною до 1 року;

- застосування підвищувального коефіцієнта 1,5 для визначення розміру допомоги для догляду за дитиною до одного року та допомоги «ЄЯсла» для дітей з інвалідністю;

- «ЄСадок» (8 000 грн) – грошова виплата по догляду за дитиною за рахунок коштів місцевого бюджету для забезпечення догляду за дитиною від 4 до 6 років у разі відсутності вільного місця у комунальних закладах дошкільної освіти з 2028 року.

- «Пакунок школяра» (5 000 грн) – одноразова грошова допомога учням перших класів.

рактерні для сказу. Їй поставили попередній клінічний діагноз, який ще мають підтвердити лабораторно. «Пацієнтка була збуджена, у неї виникали судими бурхливо усіх м'язів, які неможливо було зняти, виникла слинотеча, а потім почалася паралітична стадія. Вона була підключена до апарату штучної вентиляції ле-

гень (ШВЛ) і 9 листопада померла», – розповіла Таміла Алексанян виданню ZAXID.NET.

Рідні пацієнтки розповіли лікарям, що раніше вона підбрала маленького котика, на якого натрапила на кладовищі. Тваринка вкусила жінку, але на це спочатку не звернули увагу ні сама постраждала, ні лікарі...

● Я ТАК ДУМАЮ!

Все життя мусять грати роль «русских»

В автобусі на Кишинів перше, що впало в очі, коли сідав на вокзалі в Києві – чотири класичні дами в стилі «7-го кілометра» (назва ринку під Одесою. – Ред.). Дуже гучно перекикувалися між собою в салоні, закликали затримати автобус, поки вони підуть «попісять» і все це, звичайно, російською

Сергій МАРЧЕНКО, блогер, військовослужбовець

Скажу чесно, це сильно тригерило. Відвик від такого. Коли автобус поїхав, вони слово за словом потихеньку повністю перейшли на солов'їну. І десь під Уманню вже натхненно щебетали між собою рідною. І мене вже не дратувала їхня гучність, базарність, чотири пергідролеві блонди, чотири начоси, чотири пари облягаючих штанів і чотири «світери з бльостками».

Під Одесою у одній з них задзвонив телефон. – Да, синочка! Мама скоро будит, радной!

І якось потихеньку вони знову перейшли на чужу. Я не те, щоб хотів їх звинувачувати, бо щиро вважаю, що це не вина їх, а біда – стільки років жити не своє життя. Стільки років грати роль тих, ким вони не є – «русских».

Коли Портников пише про лінгвістичний генцид, він правий на 100%. Це війна не просто за наші землі. Це війна, щоб нас більше не було. Щоб ми всі, як ці жінки в легінсах, далі жили не своє життя, а їхнє. Своїх ворогів, окупантів, убивць.

Війна підіграла нам так багато уроків. А ми не учимо. Дуже сумно це.

● ЕХ...

Американський доброволець ЗСУ віддав шахраям три мільйони

Шахраї обіцяли американцю створити лазерний пристрій для ураження дронів і ракет

Ліна ВОГОНЬ

Правоохоронці повідомили про підозру 74-річному киянину та його 59-літньому спільнику, які прикидалися розробниками зброї і таким чином виманили в американського добровольця 3,2 мільйона гривень, повідомили в Офісі генпрокурора України.

Злочинці запевнили воїна-іноземця ЗСУ, що вони можуть створити лазерний пристрій для ураження російських дронів і ракет. Для переконливості вони навіть інсценували демонстрацію роботи нібито такої установки! Після цього військовий передав їм понад 3,2 мільйона гривень, що становить близько 85 тисячі доларів. Та жодних технологій і наміру виготовляти зброю у чоловіків не було.

Як уточнили прокурори, потерпілим виявився громадянин США українського походження, волонтер і засновник школи підготовки військових, який служить у ЗСУ з перших днів повномасштабного вторгнення. Йому вже відшкодували 20 тисяч доларів, а робота над поверненням решти грошей триває.

● БАТА-ШОУ

У Києві хлопець у формі поліції співав матюкливі російські пісні

Хотів хайпу та більше підписників

Лія ЛІС

У столиці України правоохоронці встановили особу молодика, який співав російські пісні з лайливими словами у формі поліцейського. Свої дії порушник пояснив бажанням збільшити кількість підписників в соціальних мережах.

Відео цього недоумка правоохоронці виявили, коли моніторили соціальні мережі. «Співробітники Дарницького управління поліції спільно із аналітиками кримінального аналізу встановили особу порушника – ним виявився 20-річний житель столиці. Останній пояснив, що зробив це заради хайпу та з метою збільшити кількість підписників», – уточнили в пресслужбі столичної поліції.

Порушнику загрожує штраф у розмірі до 34 тисяч гривень.

● БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ!

Львові від сказу померла 40-річна мешканка Волині

Її вкусило бездомне кошеня

Лія ЛІС

Як повідомила завідувачка 4-го діагностичного відділення Львівської облас-

ної інфекційної лікарні Таміла Алексанян, в одній із лікарень Волині у жінки спершу лікували енцефаліт (запалення

головного мозку). Однак на початку листопада її стан погіршувався, тому пацієнтку госпіталізували в реанімаційне відділення інфекційної лікарні Львова.

Невдовзі у жінки виникли симптоми, ха-

● СЕРЦЕ, ВІДДАНЕ УКРАЇНІ

92-річна українка поховала сина та онука, які захищали Україну, і працює для захисників

Закінчення.
Початок – на с. 1

Вікторія МИКИТЮК, fakty.ua

У 2022 році Надія Грицак пережила важку втрату – поховала сина. Що знає про це? – запитує в Інни Яцини.

– Віктор здобув професію тракториста-машиніста. З 2015 до 2018 року Віктор брав безпосередню участь в Антитерористичній операції. Потім був звільнений у запас. З початком повномасштабного вторгнення повернувся на службу в 36-й Брйні Сили України. У вересні 2022 року Віктор вирушив у розташування частини, а за кілька днів – дзвінок із трагічною новиною. 21 вересня 2022 року чоловік помер від серцевого нападу. Йому було 59 років. Віктор хотів, щоб його синам не довелося воювати (мав 6 дітей), бо їм же ще жити та жити. Але один із них – Олександр – восени 2024 року приєднався до ЗСУ.

Олександр жив у Хмельницькому з дружиною Те-

«Свій біль та відчай бабуся акумулювала у працю. І ось уже три роки плете шкарпетки», – розповідає керівниця місцевого волонтерського фонду Інна Яцина.

тяною. Виховували сина і донечку... Потрапив на Харківський напрямок. 28 грудня 2024 року під Глухівською його підрозділ опинився в оточенні. Хлопці тримали позицію до кінця. Не відступили та не здалися. На жаль, Олександр загинув у бою, проте позицію втримав. Помертню 38-річний боєць нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

– Як бабуся пережила

цю подвійну втрату і чому вирішила в'язати шкарпетки?

– Душа Надії Грицак витримала те, що іншим здається неможливим. Її горе не зламало, вона у собі не замкнулась. Свій біль та відчай акумулювала у працю. І ось уже три роки плете шкарпетки. Таку роботу їй запропонували бушанські волонтери, щоб відволікти від горя. Бабуся погодилась,

якщо знає, як важко хлопцям на фронті...

– Щоб було тепліше, щоб вони заігналися, – продовжує розмову бабця Надія. – Приміром, пішов там на цілий день, ходить по дворі по снігу скрізь, і прийшов,

ноги ж – мокрі. Ну, то якщо взяв сухого носка, то зовсім інакше... Я в тому році, що прийшов, 100 пар зв'язала.

– А за весь час?

– А за весь час, я знаю, може – зо триста... – усміхається.

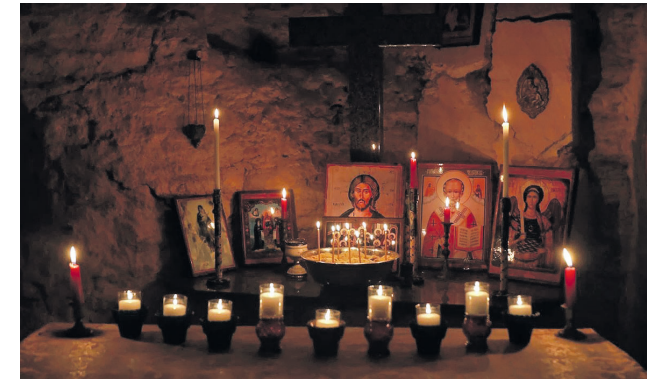

Онука бабці Надії Олександр Грицак помертню нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

Син Надії Федорівни Віктор найбільше хотів, щоб його синам не довелося воювати.

Ви тільки уявіть, бабусі – 92 роки, вона пересувається на двох палицях. Але ще хоче бути корисною.

Ікони тут виготовлені з пластику, адже під землею – висока вологість і дерево швидко натягне воду.

Уже 10 років священник ПЦУ Дмитро Краснобаєв проводить під землею в катакомбах богослужіння.

відувачів підземних богослужінь – у ЗСУ.

– Усі вони – наші друзі. От є в нас один чоловік, він – учений. Усе залишив у пішов боронити країну. Це – від серця. Його не схопили і не примусили. У нас усі такі. У нас храм (Свято-Покровський – єдиний храм ПЦУ у Пересипському) перестав будуватися, бо віряни пішли на фронт. Війна стосується усіх, – каже отець Дмитро. Священник намагається словом і ділом допомагати своїм парафіянам – нині війнам у різних підрозділах. Молились за них, збирає гроші на необхідні речі, купує медикаменти та записники для дронів, разом із іншими вірянами плете маскувальні сітки і виготовляє окопні свічки.

– ...Он зовсім нещодавно бабця Надя передала нам 27 пар власноруч зв'язаних шкарпеток для наших воїнів. Коли я вперше побачила її, не могла стримати сліз, – продовжує Інна Яцина. – Переживши найстрашніші втрати, вона знаходить сили для турботи про чужих синів. Руки, що пам'ятають стільки років життя та стільки горя, невтомно працюють, створюючи тепло для тих, хто цього найбільше потребує. Ви тільки уявіть, бабусі – 92 роки, вона пересувається на двох палицях. Але ще хоче бути корисною. Чесно кажучи, зараз важко знайти значно молодших людей, аби залучити до волонтерства. А тут бабця поважного віку як не шкарпетки в'яже, то нарізає стрічки для волонтерів, які роблять маскування, щоб зберегти життя воїнів. Ми їй тільки постачаємо матеріал...

Тим часом Надія Грицак каже, що не знає, чому їй Бог дав такий довгий вік. Може, щоб ще могла людям допомагати. Вона досі не розуміє, чому у сучасному світі, де все є, люди продовжують воювати і вбивати одне одного... Вона дуже мріє дочекатися миру. Вірю, що Господь за її добре серце дасть таку можливість.

– Нарід – у ранах, край – у руїні, навіть молитися ворог не дасть. Боже великий, дай Україні силу і славу, волю і владу, – каже на закінчення розмови 92-річна волонтерка Надія Грицак.

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Анджеліні Джолі в Україні довелось йти до ТЦК

Анджеліна Джолі та «затриманий» Дмитро Пищикова.

Зіркова американська акторка Анджеліна Джолі вдруге від початку повномасштабного вторгнення приїхала до України. Після першої поїздки до Львова, тепер вона ризикує приїхати в прифронтовий Херсон

Ліна ВОГОНЬ

50-річна Анджеліна Джолі, як амбасадорка доброї волі ЮНІСЕФ, відвідала пологовий будинок та дитячу лікарню. Однак її поїздка супроводжувалася скандалами.

По-перше, як пише авторитетне західне видання «Політіко» із посиланням на високопоставлених українських посадовців, в

● БЕЗСТРАШНІ

«Пташок у небі менше, ніж дронів»: 70-річна жінка вийшла з Мирнограда

Ніна Петрівна три дні йшла пішки, щоб евакуюватися. До міста вже не заїжджають евакуаційні екіпажі та волонтери

Євгенія РУСЕЦЬКА, radiosvoboda.org

Евакуаційний екіпаж поліції «Білі янголи» забрав жінку в Добропіллі, що на Донеччині. Нині це – крайня точка в напрямку Мирнограда, звідки відбувається евакуація цивільних. Разом із екіпажем поліції працювала знімальна група «Радіо Свобода».

Ніна Петрівна пережила триденну виснажливу дорогу. Жінка йшла трасами. Каже, полями та посадками, можливо, було б безпечніше, але переконана, що заблукати до дерев. «Ду, де посадка, але в сторону, в посадку. Як пролетів, я далі йду. Йшла на ризик. Пташок в небі менше, ніж дронів. Дрон за дроном. Досиділася до останнього», – каже жінка Мирнограда.

За словами Ніни Петрівни, вона зволікала з евакуацією, бо дотримувалася 85-річної сусідською жінкою, яка

«Мені діти говорили: «Мамо, ти не дійдеш»... Я вже сама так думала», – каже 70-літня жителька Мирнограда.

«Мамо, ти не дійдеш», – розповідає Ніна Петрівна.

Шлях жінки пролягав поблизу лінії бойового зіткнення. Від російських дронів Ніна Петрівна ховалася під деревами. «Ду, де посадка, але в сторону, в посадку. Як пролетів, я далі йду. Йшла на ризик. Пташок в небі менше, ніж дронів. Дрон за дроном. Досиділася до останнього», – каже жінка Мирнограда.

За словами Ніни Петрівни, вона зволікала з евакуацією, бо дотримувалася 85-річної сусідською жінкою, яка

Українці відреагували на ситуацію народним гумором і вибухнули мемами та жартами про Джолі та ТЦК.

у місті Південноукраїнськ Миколаївської області. «Але все відбулося, згідно з чинним законодавством», – зазначили співрозмовники. Претензій до ТЦК бути не може – вони до всіх по-

цей візит зірки Голлівуду, який супроводжувався непорозуміннями, і росіяни отримали ще одну нагоду розгойдувати і так вже розгойдану тему «ТЦК».

Тим часом українці відреагували на ситуацію народним гумором і вибухнули мемами та жартами про Джолі та ТЦК. У соціальних мережах можна побачити жартиліві скріншоти «повідомств для голлівудської охорони», колажі з акторкою та її колишнім чоловіком Бредом Піттом, її фото у військовій формі і навіть журнал обліку військової частини, де фігурує ім'я голлівудської зірки.

2025 Листопад

13 Четвер
Всесвітній день доброти. Міжнародний день людей з вадами зору. Всесвітній день якості.
☀️ схід – 07:30, захід – 16:34. Тривалість дня – 09:04. Тривалість ночі – 14:56.

14 П'ятниця
Всесвітній день боротьби проти діабету. Міжнародний день логопеда. Апостола Пилипа.
☀️ схід – 01:05, захід – 14:22. Спадаючий півмісяць. 24-й день.
☀️ схід – 07:32, захід – 16:33. Тривалість дня – 09:01. Тривалість ночі – 14:59.

15 Субота
Початок Різдяного посту.
☀️ схід – 02:17, захід – 14:32. Спадаючий півмісяць. 25-й день.
☀️ схід – 07:34, захід – 16:31. Тривалість дня – 08:57. Тривалість ночі – 15:03.

16 Неділя
День пам'яті жертв ДТП. День працівників радіо, телебачення і зв'язку. День працівників сільського господарства. День гудзиків.
☀️ схід – 03:27, захід – 14:43. Спадаючий півмісяць. 26-й день.
☀️ схід – 07:35, захід – 16:30. Тривалість дня – 08:55. Тривалість ночі – 15:05.

17 Понеділок
Міжнародний день студента. Святого Григорія Чудотворця.
☀️ схід – 04:38, захід – 14:55. Спадаючий півмісяць. 27-й день.
☀️ схід – 07:37, захід – 16:29. Тривалість дня – 08:52. Тривалість ночі – 15:08.

18 Вівторок
День сержанта Збройних Сил України.
☀️ схід – 05:49, захід – 15:09. Спадаючий півмісяць. 28-й день.
☀️ схід – 07:39, захід – 16:28. Тривалість дня – 08:49. Тривалість ночі – 15:11.

19 Середа
День працівників гідрометеорологічної служби. День скловиробника. Міжнародний день чоловіків. День жіночого підприємництва.
☀️ схід – 07:01, захід – 15:27. Спадаючий півмісяць. 29-й день.
☀️ схід – 07:40, захід – 16:26. Тривалість дня – 08:46. Тривалість ночі – 15:14.

● СУДОКУ

Відповіді – в наступному номері.

	3	2	6	7	
4		3			
			1	4	8
				5	3
7				9	
	4	8	9	3	5
	1		7	3	
3	7	8	6	1	9
6	8	4			

1	5	3	4	7	6	9	8	2
9	6	8	2	3	1	5	4	7
7	4	2	5	8	9	3	6	1
3	9	4	7	6	8	1	2	5
8	2	7	3	1	5	4	9	6
6	1	5	9	4	2	8	7	3
4	3	6	1	9	7	2	5	8
2	7	9	8	5	3	6	1	4
5	8	1	6	2	4	7	3	9

Шукайте цікаві історії за цим QR-кодом:

Щоб отримати подарунок, потрібно прочитати 12 сторінок газети «Цікава Читанка».

Леса Нілтон не вступила до театральної школи... Богдана Бенюха?

Із першими героями... Із першими героями...

Історії неймовірних людей, які надихають, – у новому нашому виданні –

«Цікава читанка»

ПЕРЕДПЛАТИТИ: ВСЬОГО 18 ГРИВЕНЬ НА МІСЯЦЬ.

Передплатний індекс: 38036.

● СИЛЬНІ ДУХОМ

Українські ветерани з ампутаціями підкорили гору висотою 5895 метрів

Про них у США показали документальний фільм

Василь РОГУЦЬКИЙ

«Друге дихання» – це документальна історія про чотирьох українських воїнів із протезами та бійчину, яка пережила поранення на фронті. Вони дісталися найвищої вершини Африки висотою 5895 метрів і розгорнули там український прапор.

Стрічку вже показали в Посольстві Франції у Вашингтоні за підтримки Посольства України в США. А найближчим часом її показ

пройде в Нью-Йорку та у великих містах багатьох інших країн.

Режисерка Марія Кондакова показує емоційний злет героїв – ветеранів і чинних військовослужбовців: Ро-

про підкорення гірської вершини. Він про людей, які кинули виклик власним обмеженням і суспільним стереотипам. Попри біль, герої доводять, що повноцінне життя після травм можли-

ампутація, знайти для себе друге дихання».

Водночас, за її словами фільм спрямований і на цивільне суспільство, де звичайні люди не завжди знають як краще звернутися до ветеранів, які зазнали важких поранень з ампутаціями. Адже часто вони соромляться, дехто боїться, деякі жінки плачуть, бо в такий спосіб висловлюють свої співчуття.

«Але наші герої показують своїм прикладом, що вони більше за все не хочуть, щоб їх жаліли. Вони – воїни, захисники, і гарно було би просто підійти до них і подякувати за те, що вони зробили», – зауважила режисерка.

Наші герої показують своїм прикладом, що вони більше за все не хочуть, щоб їх жаліли.

мана «Добряка» Колесника, Ольги «Висоти» Єгорової, Владислава «Шаті» Шатіла, Михайла «Грізлі» Матвіїва та Олександра «Рагнара» Міхова.

«Цей фільм – не просто

ве, – підкреслює режисерка фільму Марія Кондакова. – Ідея фільму полягала насамперед у тому, щоб надихнути військових, які повертаються в цивільне життя після важких поранень, таких як

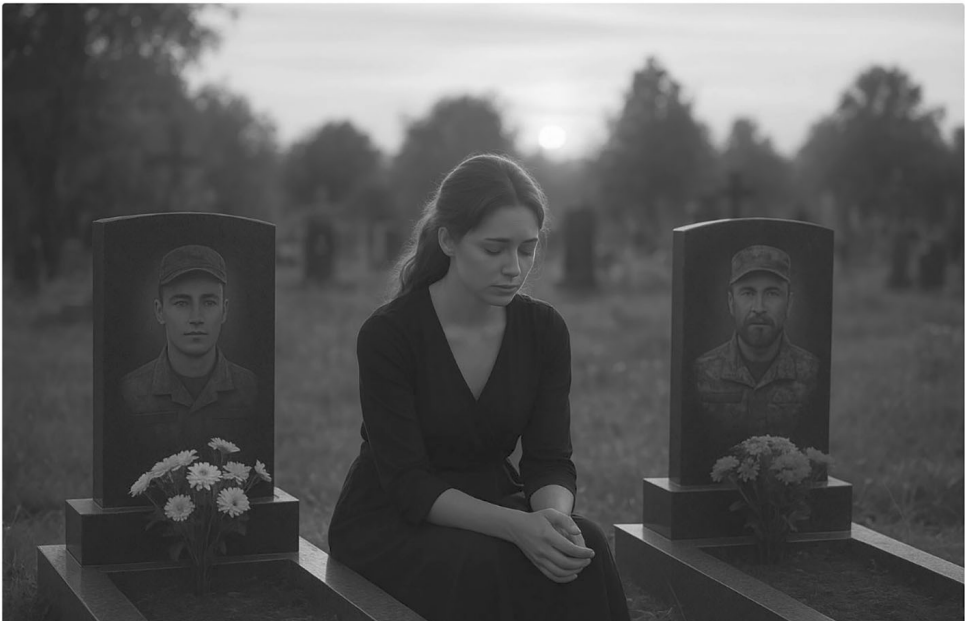

Герої документальної стрічки «Друге дихання» під час зйомок стрічки.

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Два розбиті серця Олени

Фото: i.stopcor.org.

«Ви обоє живете в мені. Ти – мій спокій, він – мій біль. А разом – моє серце».

24 лютого 2022 року Київ прокинувся не від дзвінка будильника, а від гуркоту війни. Ольга стояла біля вікна, закутана в ковдру, і дивилася, як над далеким горизонтом спалахують заграви. Їй здавалося, що світ розколовся навпіл: один – звичний, теплий, домашній, а другий – новий, холодний, наповнений страхом

Василина СМЕТАНА

Олег швидко збирав речі – аптечку, документи, камуфляж, який беріг ще з 2014-го.

– Ти ж казав, що більше ніколи не підеш, – тихо промовила вона.

– Казав, – відповів він, стискаючи її руки. – Але як сидіти, коли наші хлопці там? Як дивитися тобі в очі, знаючи, що я залишив когось іншого захищати тебе?

Він усміхнувся – так, як

посміхаються ті, хто вже все вирішив. І ця усмішка різала серце гостріше за ніж.

Коли він вийшов із квартири, Ольга вчепилася в підвіконня, щоб не впасти. Серце її тріснуло вперше – тихо, без звуку, як скло під напругою.

Дні тягнулися, мов дим. Вона ловила кожну новину, кожен сигнал телефону. Їхні повідомлення стали для неї киснем.

«Все добре, тримаємось. Київ – наш. Не хвилюйся».

«Люблю тебе. Коли все закінчиться – поїдемо на море».

А 8 березня, серед сирен і темряви, прийшло коротке SMS:

«Квітко моя, вітаю тебе. Ти – моя весна серед війни. Якщо щось – живи. Бо твоє життя варте більше, ніж моя смерть».

Вона перечитала ці слова сотні разів, не розуміючи, чому вони пахнуть прощанням.

Наступного дня зателефонував його командир. Сказав спокійно, без емоцій: «Олег загинув під Макаровим. Прикрив хлопців. Герой».

...На похороні Ольга стояла, мов закам'яніла. Люди говорили, обіймали, плака-

ли, але вона не чула ні звуків, ні слів. Лише вітром колихалася його фотографія в чорній рамці.

Серед побратимів вона помітила Миколу – високого, стрункого, з втомленими очима. Він не приховував сліз. Підійшов, поклав руку їй на плече й тихо промовив:

– Він урятував мені життя. Я все життя буду винен йому. І вам.

Її губи здригнулися, але голосу не було.

...Минуло літо, потім осінь. Вона навчилася вставати без дзвінка, працювати, не дивлячись на телефон, і лягати спати без надії почути знайомий голос. Але щоночі, перед сном, вона торкалася його фото й шепотіла:

– Я живу, як ти просив. Але навіщо?

... Березень 2023 року. Річниця. На кладовищі – прапори, квіти, промови. Вона стояла біля пам'ятника, дивилася на граніт, на викарбуване «Герой України».

Поруч стояв Микола. Він тримав у руках букет тюльпанів – таких, які Олег колись дарував їй на день народження.

– Знаєш, – сказав він, коли всі розійшлися, – Олег багато розповідав про тебе. Казав, що ти – його талісман. Що без тебе він би не витримав.

Потім опустив погляд, мов боявся її очей:

– І з того дня, коли тебе побачив на похороні... я більше не можу забути. Прости, якщо це неправильно. Але я відчуваю, ніби він знову поруч – коли бачу тебе.

Вона довго мовчала. Холод пробірав до кісток. Її серце, здавалось, не здатне більше любити. Та десь гли-

боко щось ледь відгукнулося – тихим, слабким теплом.

Весна розчинила біль. Вони почали бачитися частіше – то за кавою, то на спільних волонтерських зустрічах. Микола приносив квіти без приводу, допомагав із побутом, ніколи не наполягав. Він просто був поруч. І одного вечора, коли вони сиділи на лавці біля річки, він сказав:

«Він урятував мені життя. Я все життя буду винен йому. І вам».

– Я знаю, що не можу зайняти його місце. Але хочу бути тим, хто допоможе тобі не втрачати себе.

Ольга заплакала вперше за рік. І, дивлячись на зорі, прошепотіла:

– Може, це й є його воля... щоб хтось знову навчив мене дихати.

... 24 серпня 2024 року – День незалежності. Вони стояли в РАЦСі, тримаючись за руки. За вікном – прапори, усмішки, святковий гомін.

Вона сказала «так» і вперше за два роки усміхнулася щиро. Микола дивився на неї, як на диво, і шепотів:

– Це не просто весілля. Це доказ, що навіть після найтемнішої ночі сходить сонце.

Їхнє життя тривало недовго, але кожен день був, як ковток повітря після довгого занурення. Вони готували вечерю, слухали музику, садили квіти на балконі. Ольга знову навчилася сміятися, а Микола – мріяти.

Та війна не відпускає тих, кого вже раз забрала. 1 січня

2025 року, на передовій під Покровськом, Микола потрапив під обстріл.

О сьомій ранку на телефоні Ольги засвітилася нова есесемеска:

«Я завжди тебе кохатиму».

Вона усміхнулася крізь сльози і набрала відповідь: «І я тебе». Але відправити не встигла – телефон задзвонив. Голос із частини сказав усе, що вона вже знала без слів...

Того дня світ знову став чорним. Але цього разу Ольга не зламалася. Вона сиділа на підлозі, тримаючи телефон у руках, і повторювала його слова, ніби молитву.

... Весною вона поїхала до Покровська, туди, де він загинув. Привезла маленький прапор, поставила між польових квітів і прошепотіла:

– Ви обоє живете в мені. Ти – мій спокій, він – мій біль. А разом – моє серце.

... Тепер на цвинтарі поруч стоять дві могили – дві фотографії, два усміхнені обличчя. Вона приходить до них щонеділі, розмовляє, прибирає, іноді співає тихо пісню, яку любив Олег.

І в ці миті здається, що вітер приносить знайомі голоси, що десь поруч стоять двоє – і охороняють її від усього зла цього світу.

Кажуть, серце може розбитися лише раз. Але її розбивалося двічі – і щоразу ставало більшим. Бо справжнє кохання не вмирає, воно перетворюється на світло, що веде далі.

І тепер, коли хтось питає, як вона живе після всього, Ольга усміхається й каже:

– У мені б'ються два серця. Два розбиті серця, які навчили мене любити життя.

● ПЕЧАЛЬНА РУБРИКА

Померла найстаріша породілля України, яка стала мамою у 65 років

Серце Валентини Підвербної зупинилося на 81-му році життя у Чернігові

Ліля ЛІС

Валентина Підвербна відома тим, що завагітніла в 65 років за допомогою штучного запліднення

й успішно народила дитину, яку назвали Анна-Марія. Однак щасливо жити сім'я не змогла – коли дівчинка підросла, вона, у 12 років, розповіла про фізичні й мораль-

ні знущання з боку матері та прохала про допомогу.

Анна-Марія також не отримувала від матері належного лікування очей, хоча вона потребувала операції через косокосість.

Лише коли ситуація стала скандальною, а дівчинку через суд передали опікун-

ці – знайомій родині Олені Ятченко, дитина змогла жити нормально.

На Валентину Підвербну тоді склали адміністративний протокол за невиконання обов'язків та вчинення домашнього насильства над дитиною.

Наприкінці травня 2025 року суд дозволив відібрати дівчинку у її 80-літньої мами Валентини Підвербної та передати її під опіку Олені Ятченко. За час перебування в

Анна Підвербна разом з опікункою Оленою Ятченко судилися з Валентиною Підвербною...

новій сім'ї Анна-Марія стала почуватися краще фізично й морально. Дівчинка швидко

схудла та почала вчитися, поліпшила здоров'я, знайшла друзів і захопилася музикою.

ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Фото – «Перше медичне об'єднання Львова».

Пан Роман доземно дякує лікарям, яким тричі вдалося відвернути загрозу його життю.

Пана Романа тричі повернули з того світу

Закінчення.
Початок – на с. 1

ЛІЯ ЛІС

У перші дні жовтня у львів'янина Романа Домарецького з'явилося відчуття дискомфорту в грудях під час будь-яких навантажень. Чоловік ігнорував це доти, поки вночі на 3-й день від появи перших симптомів біль не став сильним та пекучим. Дружина відразу викликала швидку, яка доставила пана Романа до Лікарні Святого Луки.

Там діагностували у пацієнта гострий інфаркт міокарда всієї передньої стінки лівого шлуночка та міжшлуночкової перегородки. Це досить велика зона ураження серцевого м'яза. Тож втрачений час міг коштувати панові Романові життя.

Причину інфаркту лікарі встановили вже під час коронарографії. У пацієнта було перекриття проксимального відділу передньої міжшлуночкової артерії, яка є однією з основних судин та постачає кров до серця. Хірургам потрібно було якомога швидше відновити кровотік. Для цього

вони завели в судину катетер, доправили стент і розширили ним просвіт артерії.

Відразу після встановлення стента у пана Романа

200 ударів на хвилину. Медики негайно розпочали непрямий масаж серця та електричну дефібриляцію. На щастя, чоловіка вдалося врятувати.

Але на цьому боротьба за життя пана Романа не припинилася. Вже за кілька годин під час перебування у палаті інтенсивної терапії виникли нові ускладнення, що були спровоковані не лише обширністю інфаркту, а й хронічним захворюванням пацієнта на цукровий діабет.

Фракція викиду, тобто обсяг перекачаної крові під час скорочення серця, впала до 20% – за норми у понад 55%. Також розвинувся набряк легень. Щоб підтримати насосну функцію серця, лікарі під'єднали пацієнта до внутрішньоаортального балонного контрпульсатора. Вже за 3 доби стан чоловіка стабілізувався, його від'єднали від апарата та продовжили медикаментозне лікування.

Отож, лікарям тричі вдалося відвернути загрозу життю пана Романа. Нині пацієнт

Серцебиття пацієнта пришвидшилося до 200 ударів на хвилину. Медики негайно розпочали непрямий масаж серця та електричну дефібриляцію.

виникла шлуночкова пароксизмальна тахікардія – це смертельно небезпечне порушення ритму. Серцебиття пацієнта пришвидшилося до

вже вдома, він добре почувається і безмежно вдячний медикам за порятунок, інформує «Перше медичне об'єднання Львова».

МЕДИЧНИЙ ЛІКБЕЗ

Чому дерматологи не рекомендують народні засоби від бородавок

Поява бородавок – поширена шкірна проблема, з якою стикаються як дорослі, так і діти. Ці доброякісні новоутворення можуть виникати на будь-яких ділянках тіла: від рук до ступень. Найчастіше бородавки не спричиняють болю, але завдають естетичного дискомфорту. Крім того, у разі травми вони можуть запалюватися, кровоточити і навіть збільшуватися в розмірах

Фотом: lazarsvit.com.

У людини без медичної освіти немає можливості відрізнити бородавку від інших новоутворень, зокрема небезпечних. Іноді під виглядом бородавки ховається злоякісна пухлина.

Чистотіл містить їдкі речовини, які руйнують шкіру. Він може спричинити опік, запалення, рубцювання.

пікань оцтом. Але чи справді такі методи ефективні та безпечні?

Попри популярність, лікарі вкрай обережно ставляться до ідеї видалити бородавки народними засобами. Усі рекомендовані народні методи діють на шкіру механічно або хімічно, спричиняючи по-

дразнення, опік або висушування. Однак із самим вірусом вони не справляються.

Чистотіл містить їдкі речовини, які руйнують шкіру. Він може спричинити опік, запалення, рубцювання. Народний метод видалення бородавок чистотілом особливо небезпечний для чутливої

шкіри та ділянок обличчя.

Часник і оцет чинять подразнювальний і хімічний вплив. У разі неправильного застосування вони провокують опіки й запалення, особливо у дітей. Пошкодження шкіри може створити сприятливий ґрунт для поширення вірусу.

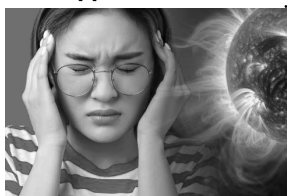
Методи з картоплею, банановою шкіркою, крейдою, содою та алое не мають наукових підтверджень ефективності. У кращому разі вони нешкідливі, у гіршому – затягують процес, створюють помилкове відчуття лікування і дають вірусу час для поширення.

Олія чайного дерева може чинити слабку антисептичну дію, але її ефективність проти ВПЛ у разі зовнішнього застосування сумнівна. Крім того, олія здатна викликати алергію.

Отже, народні засоби проти бородавок не є гарантією успішного лікування. Ба більше, вони можуть бути небезпечними і призвести до ускладнень. Навіть якщо ви впевнені, що зможете видалити бородавку вдома, важливо не займатися самолікуванням без діагнозу. Тому для точної діагностики та підбору методу лікування звертайтеся усе ж до лікарів.

МАГНІТНІ БУРІ У ЛИСТОПАДІ:

Подбайте заздалегідь про ліки від тиску і головного болю. Відмовтеся від алкоголю, кофеїну, важкої та гострої їжі. Бережіть себе і своїх рідних!

Джерело: ukr.net.

- Слабкі: 15, 16.
- Середні: 12, 18, 20, 22, 28.
- Сильні: 17, 19, 21, 23 листопада.

УСМІХНІТЬСЯ!

– Пішла у безкоштовну поліклініку. Не сподобався прийом. Пішла у платну... А там – той же лікар!!!

– Що таке здоров'я?
– Це коли все болить, але є сили, щоб не йти до лікаря.

Людина, яка пройшла без черги до терапевта, відстояла повну чергу до травматолога.

– Кохана, я хочу зустріти з тобою старість!
– Старості я тобі не обіцяю, але посивієш ти скоро...

Діти анестезіолога засинають рівно в 21:00.

– Лікарю, це – вам!
– Що це?
– Це маленька подяка: коньяк, цукерки.
– Послухайте, а хто вам дав право витрачати мої гроші?

ЩО ВІЩУЮТЬ ЗОРІ?

Гороскоп здоров'я на 17 – 23 листопада

ОВЕН (21.03 – 20.04)

Ваш енергетичний потенціал високий, але не перевантажуйте себе фізично. Слідкуйте за режимом сну. Крім того, корисно звернути увагу на правильне харчування: варто включити більше білка й овочів, а уникати великої кількості кофеїну у вечірні години. **Сприятливий день** – середа; **несприятливий** – субота.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 – 21.05)

Важливо берегти нервову систему – менше хвилювань, більше природи. Також варто перевірити, чи не п'єте ви занадто багато солодких напоїв та чи достатньо води – нормальний водний баланс допомагає відчувати себе краще. **Сприятливий день** – п'ятниця; **несприятливий** – вівторок.

БЛИЗНЮКИ (22.05 – 21.06)

Можливі коливання настрою через втому. Зверніть увагу на харчування. Корисні легкі прогулянки. Добре, якщо ви зранку включите кілька хвилин легкого кардіо, і ввечері – розслаблюючу ванну або сеанс читання без гаджетів. **Сприятливий день** – неділя; **несприятливий** – четвер.

РАК (22.06 – 22.07)

Зверніть увагу на режим сну – краще лягати трохи раніше, ніж звичайно, щоб відновити ресурси. Також корисно знайти момент на тиждень для масажу чи самомасажу – це допоможе розслабити напружені ділянки. **Сприятливий день** – понеділок; **несприятливий** – п'ятниця.

ЛЕВ (23.07 – 21.08)

Енергії вистачить на все, але не ігноруйте сигнали тіла. Стежте за серцево-судинною системою та уникайте перевтоми. Увечері – уникайте важкої їжі, особливо жирного чи гострого. **Сприятливий день** – четвер; **несприятливий** – понеділок.

ДІВА (22.08 – 23.09)

Чудовий період для зміцнення імунітету та корекції звичок. Корисно більше рухатись і дотримуватись режиму дня. Оберіть час для простих фізичних вправ (наприклад, 15–20 хвилин на день), а також додайте в харчування більше овочів. **Сприятливий день** – вівторок; **несприятливий** – субота.

ТЕРЕЗИ (24.09 – 23.10)

Зверніть увагу на стан спини та опорно-рухового апарату. Регулярна розтяжка або його допоможе зберегти рівновагу тіла й духу. Також перевірте своє робоче місце: чи правильно налаштована висота стільця, чи не доводиться сутулитися. **Сприятливий день** – субота; **несприятливий** – середа.

СКОРПІОН (24.10 – 22.11)

Психоемоційна напруга може знижувати тонус. Уникайте стресів, більше відпочивайте біля води або на природі. Увечері – вимикайте гаджети за годину до сну, щоб краще заспокоїти розум. **Сприятливий день** – п'ятниця; **несприятливий** – вівторок.

СТРЕЛЕЦЬ (23.11 – 21.12)

Фізична активність принесе користь, але уникайте надмірних навантажень. Добре діятиме масаж або плавання. Також пам'ятайте про введення в раціон омега-3 жирних кислот (через рибу, горіхи), які підтримують суглоби та серце. **Сприятливий день** – неділя; **несприятливий** – четвер.

КОЗОРІГ (22.12 – 20.01)

Зверніть увагу на хребет і суглоби. Не перевантажуйте себе роботою. Добре б щодня виділити 5–10 хвилин на розтяжку або легку гімнастику спини. Перевірте взуття – чи не створює воно зайвого навантаження. Прогулюйтесь після роботи. **Сприятливий день** – середа; **несприятливий** – неділя.

ВОДОЛІЙ (21.01 – 18.02)

Ваш організм потребує більше кисню й руху. Прогулянки на свіжому повітрі та легка гімнастика – найкращі ліки. Ввечері відведіть 10 – 15 хвилин на заспокійливу діяльність – наприклад, читання або аудіомедитацію. Уникайте дуже пізньої вечері. **Сприятливий день** – четвер; **несприятливий** – субота.

РИБИ (19.02 – 20.03)

Збалансуйте відпочинок і активність. Не забувайте про режим сну й легку фізичну активність – це допоможе уникнути апатії. Зверніть увагу на свою «цифрову дієту» – зменшіть час перед екранами, особливо перед сном. **Сприятливий день** – вівторок; **несприятливий** – п'ятниця.

РЕЗОНАНС

«Я не боялася»: захисниця України народила донечку у 52 роки!

Закінчення. Початок – на с. 1

Любомира НАТИНКА, unbroken.org.ua

Станом на початок великої війни Наталія з Кривого Рогу була підприємцею і мала власне швейне виробництво. Та невдовзі туди прилетів снаряд і жінка, якій тоді було 48 років, вирішила не відновлювати фабрику та мобілізуватися. Служила в окремії Президентській бригаді імені гетьмана Богдана Хмельницького. Евакуйовувала поранених з поля бою та надавала побратимам домедичну допомогу.

У 2023-му Наталія познайомилася на фронті із Сергієм – водієм-механіком з іншої бригади – і закохалася. Потому чоловік був двічі поранений та проходив реабілітацію у Центрі UNBROKEN. Навесні 2024-го закохані поборалися. Попри те, що обидвоє мають до-

Війна подарувала Сергію і Наталії не просто кохання, а й доньку Соломію.

рослих дітей від попередніх стосунків, Наталія і Сергій вирішили, що хочуть мати і спільних. Тож, попри вік жінки – тоді їй був уже

51 рік – пара почала планувати вагітність.

«Я думаю, що боятися не треба. Якщо я йшла на війну і знала, що можу загинути, то тим більше не боялася вагітніти і народжувати. Це вибір кожної жінки, але життя – воно завжди варте того, щоб боротися», – переконана Наталія.

У березні 2025-го вона дізналась, що втретє стане мамою. Згадує: «Сергій не стримав емоцій – плакав від щастя». Наталія ж перевелася до іншого підрозділу, де продовжувала служити до 30-го тижня вагітності. На цьому шляху її супроводжувала акушер-гінеколог

симум, щоб вагітність минула без ускладнень і дитина народилася здоровою», – каже акушер-гінеколог Наталія Шекета.

На 36-му тижні вагітності шляхом кесаревого розтину у подружжя захисника і захисниці народилася дівчинка Соломія. Вона прийшла у цей світ вагою 2500 грамів і зростом 48 см. Попри вік мами, за шкалою Апгар, крихітка отримала високу оцінку – 8/9 балів, що свідчить про її міцне здоров'я.

Наталія ж тепер є прикладом того, що материнство у зрілому віці можливе та безпечне, якщо поруч із вами команда досвідчених медиків.

У 2023-му Наталія познайомилася на фронті із Сергієм – водієм-механіком з іншої бригади – і закохалася.

Лікарні Святої Анни Надія Чаплінська. А пологи приймала вже інша наша спеціалістка – Наталія Шекета.

«Наша пацієнтка настільки хотіла мати ту дитину, що, розуміючи всі ризики, свідомо пішла на них. У зрілому віці вагітність часто супроводжується ускладненнями: і для матері, і для дитини. Але Наталія сказала: «Так, я йду на всі ці ризики». Жажіття війни, поранення – все це тільки зміцнило їх із чоловіком і дало поштовх народити спільну дитину. Ми, лікарі, зробили мак-

У світі жінки успішно народжують дітей і після 50 років – сучасна медицина цьому лише сприяє.

«Бажаємо новонародженій Соломії міцного здоров'я, щасливої долі та зростати у мирі!», – зазначають у Центрі UNBROKEN.

Поки ж вона ще крихітка, перемогу для неї та інших українських дітей віднедавна наближає і її старший брат – син Наталії. А тато Соломії після завершення реабілітації у Центрі UNBROKEN продовжує службу вже в якості інструктора.

СПОРТ

А Сергій Ребров під подушку таки кладе шапку!

У татовій руці – рука молодшого на 51 рік сина.

У 51-річного головного тренера національної збірної України народився четвертий син

Зворушлива мить: мама тримає на руках наймолодшого Реброва, а брати з ніжністю дивляться на нього.

у соціальній мережі, розмістивши зворушливі світлинки.

Нагадаємо, що Сергій Ребров був двічі одружений. Перша дружина – Людмила – у 1999 році народила йому сина Дмитра.

У 2016 році Сергій одружився вдруге. У шлюбі з Анною, яка на 15 років молодша від свого обранця, народилося двоє синів – Олександр (2016) та Микита (2018). А тепер – у 2025-му – і третій.

Тато і чотири сини – уже міні-футбольна команда є!

Тобто, уже четвертий син. Як кажуть у нас на Волині з цього приводу: «Видно, коли Сергій Ребров лягає спати з дружиною, то кладе під подушку шапку».

Сподіваємося, що ця радісна подія позитивно вплине на головного тренера національної збірної України і, головне, на всю нашу команду, і гравці привітають наставника якщо не прямою путівкою на Чемпіонат світу-2026, то хоча би виходом у плей-оф раунд. Для цього маємо набрати щонайменше

ЯКИЙ РАХУНОК?

Футбол. Українська Прем'єр-ліга-2025/2026. Результати матчів 12 туру:

«Епіцентр» – «Оболонь» – 1:2, «Кудрівка» – «Колос» – 1:3, «Металіст 1925» – «Зоря» – 1:3, «Верес» – «Рух» – 1:0, «Карпати» – «Кривбас» – 1:0, «Олександрія» – «Полісся» – 0:3, «Динамо» – «ЛНЗ Черкаси» – 0:1, «Шахтар» – «Полтава» – 7:1.

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕМ'ЄР-ЛІГИ-2025/2026 ПІСЛЯ 12 ТУРІВ:

№	Команда	І	В	Н	П	ЗП	О
1.	«Шахтар» (Донецьк)	12	8	3	1	29:10	27
2.	«Полісся» (Житомир)	12	7	2	3	21:8	23
3.	«ЛНЗ Черкаси» (Черкаси)	12	7	2	3	12:8	23
4.	«Динамо» (Київ)	12	5	5	2	28:16	20
5.	«Кривбас» (Кривий Ріг)	12	6	2	4	20:19	20
6.	«Зоря» (Луганськ)	12	5	4	3	16:12	19
7.	«Колос» (Ковалівка)	12	5	4	3	14:11	19
8.	«Карпати» (Львів)	12	4	6	2	17:15	18
9.	«Металіст» (Харків)	12	4	5	3	13:10	17
10.	«Верес» (Рівне)	12	4	4	4	11:12	16
11.	«Оболонь» (Київ)	12	4	4	4	11:15	16
12.	«Кудрівка» (Кудрівка)	12	4	2	6	15:22	14
13.	«Епіцентр» (Кам'янець-Под.)	12	3	0	9	15:22	9
14.	«Олександрія» (Олександрія)	12	2	3	7	11:21	9
15.	«Рух Львів» (Львів)	12	2	1	9	7:20	7
16.	«Полтава» (Полтава)	12	1	3	8	11:30	6

У гонці бомбардирів із 6 забитими голами лідирують два форварди: Микола Гайдучук («Полісся») і Филип Будківський («Зоря»).

ФУТБОЛ. ВІДБІР ДО ЧС-2026. ГРУПА D:

№	Команда	І	В	Н	П	ЗП	О
1.	Франція	4	3	1	0	9:3	10
2.	Україна	4	2	1	1	8:7	7
3.	Ісландія	4	1	1	2	11:9	4
4.	Азербайджан	6	2	1	3	2:11	1

2 очки у двох найближчих матчах із відбору: Францією (13 листопада) та Ісландією (16 листопада).

Повідомлення про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

Назва об'єкта: Товариство з обмеженою відповідальністю «БРЕНВЕЛЬ», (ТОВ «БРЕНВЕЛЬ»).

Ідентифікаційний код суб'єкта господарювання за ЄДРПОУ: 36704615.

Юридична адреса підприємства: 44800, Волинська область, селище Турійськ, вулиця Жежків, 33; тел. 097977331, e-mail: viktorsmituh5@gmail.com.

Місцезнаходження виробничого майданчика: 44200 Волинська область, місто Камінь-Каширський, вул. Магдебурзького права, 57.

Назва виду економічної діяльності об'єкта за КВЕД: 16.10 – лісопильне та стругальне виробництво.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» планована діяльність не підлягає оцінці впливу на довкілля.

На виробничому майданчику, що розглядається, здійснюється механічна переробка деревини.

Технологічний процес передбачає: первинне розпилювання деревини на необрізні пиломатеріали – дошки, бруси, горби. Необрізні дошки подаються на деревообробні верстати, де обрізаються крайки з двох боків для отримання обрізних пиломатеріалів заданої ширини. Обрізні дошки далі торцюються – обрізаються кінці, щоб забезпечити необхідну довжину

та якість торців (без тріщин, сучків, сколів), формуються готові пиломатеріали обрізні стандартних розмірів.

Асиміляція пилу від технологічного обладнання деревообробного цеху забезпечується аспіраційними системами (АС-1, АС-2) з очисткою викидів в циклонах ЛТАН№10. Ефективність очистки – достатня.

Теплозабезпечення підприємства здійснюється від котельні з твердопаливним котлом типу «Ardenz», потужністю 1500 квт.

Для заправки власного автотранспорту експлуатується блок-пункт заправний.

Сумарні потенційні обсяги викидів забруднюючих речовин, що утворюються в процесі господарської діяльності, складають: 406,32 т/рік:

оксид вуглецю – 1,542 т/рік, вуглецю діоксид – 380,601 т/рік, метан – 0,0185 т/рік, речовини у вигляді твердих суспендованих частинок – 23,727 т/рік, діоксид азоту – 0,233 т/рік, оксиду діазоту – 0,0148 т/рік, сірководень – 0,00005 т/рік, вуглеводні – 0,01817 т/рік, бензол – 0,0000273 т/рік, НМЛОС – 0,166 т/рік.

Підприємство відноситься до другої групи об'єктів по складу Документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, в залежності від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря.

В результаті розрахунків концентрацій, визначених на основі розрахункових та фактичних потужностей викиду, встановлено, що в приземному шарі атмосферного повітря на межі

санітарно-захисної зони, концентрації забруднюючих речовин не перевищують державні медико-санітарні нормативи гранично-допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом МОЗ від 10.05.2024 р № 813, зареєстрованим у Мін'юсті 24.05.2024 р. за № 763/42108.

Дозволені обсяги викидів встановлюються відповідно до законодавства.

Із зауваженнями та пропозиціями звертатись в управління екології і природних ресурсів Волинської ОДА за адресою: Київський майдан, 9, м. Луцьк, 43027; email: eco@volesco.voladm.gov.ua, тел +38 (0332) 77 81 69 протягом 1 місяця із дня опублікування повідомлення в ЗМІ.

● НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРІТ

Еспресо для двох: любов із присмаком кави і впертості

Історія про те, як навіть сварка може пахнути ароматом арабіки, якщо в серці – тепло

Зореслав СТОЖАР

Минуло кілька місяців, відколи Марічка й Сашко офіційно стали «парою, що готує». Кухня давно перетворилася на їхній маленький світ – тут були і романтичні вечери, і епічні кулінарні бої. Але одного осіннього ранку щось пішло не за планом.

– Я зроблю каву, – впевнено сказала Марічка.

– Не треба, я зроблю краще, – заперечив Сашко.

– Я ж тобі казала, у мене тепер італійська турка!

– А в мене – досвід. І понеслося.

Марічка – за філіжанку ароматного еспресо з кардамоном, бо «це витончено».

Сашко – за класичну чорну каву «без понтів»,

«Не сперечайтесь, чия кавка краща – зробіть одну на двох».

бо «це справжній смак».

У результаті вони

стояли біля плити, кожен зі своєю туркою,

наче два баристи на чемпіонаті світу з упертості.

– Твоя кавка гірка! –

кинула Марічка після ковтки Сашкової.

– А твоя – як десерт із цукерки, – не залишився в боргу він. – Я ж не хочу прокидатися від карамелі!

Тиша. Легка напруга. І десь у повітрі запахло не лише кавою, а й образою.

Марічка надула губи, Сашко схрестив руки. Кицька Кулька обереж-

кинула Марічка після ковтки Сашкової.

но ретирувалася з кухні. Минуло кілька хвилин.

Сашко, трохи розгублений, глянув на дві чашки.

– Хоча... якщо змішати твою і мою – може, вийде ідеально.

– Ага, – буркнула Марічка, – як наші характеристики.

– Тобто складно, але смачно?

Вона не стримала усмішки.

Він обережно пере-

лив обидві кави в одну чашку. Аромат виявився дивовижним – насичений, але з ніжним присмаком спецій. Вони разом зробили ковток і здивовано презирнулися.

– Неймовірно, – прошепотіла вона.

– От бачиш, – посміхнувся він, – іноді треба просто перестати змагатися.

– І почати змішуватися, – додала Марічка, нахилиючись до нього.

Того ранку вони зрозуміли: любов – як кавка. Якщо занадто гірка – додай трохи тепла. Якщо занадто солодка – трохи

Любов, як еспресо: справжня – завжди трохи міцніша, ніж ти чекаєш.

терпкості. І тільки тоді отримаєш той самий «смак для двох».

ТРИ КАВОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ ЩАСЛИВИХ СТОСУНКІВ:

1. Не сперечайтесь, чия кавка краща – зробіть одну на двох.

2. Крапля гумору замінює три ложки цукру.

3. Любов, як еспресо: справжня – завжди трохи міцніша, ніж ти чекаєш.

● ПОРАДНИК

Яку помилку в приготуванні кави роблять усі

Каву з джезви смакували ще наші предки.

Цей збадьорюючий напій – справжній ритуал, який ми повторюємо кожного дня

Лілія ІМБІРОВСЬКА-СИВАКІВСЬКА

Проте, виявляється, більшість із нас власноруч позбавляють напій його смаку, розповів «24 каналу» дослідник української кухні, ресторатор та письменник Всеволод Поліщук.

Найголовніше:

при приготуванні кави у джезві потрібно слідкувати, щоб напій не закипів. Саме в цьому ховається секрет глибини смаку.

«Чекати, поки кавка закипить – велика помилка, адже суть у тому, щоб не дати повітрю винести ефірні олії з кави, в яких смак і аромат. Якщо ви тричі прокип'ятите каву

– жодних присмаків деревини, ягід або цитрусових ви вже не відчуєте», – розповів Всеволод Поліщук.

Каву з джезви смакували ще наші предки.

Для приготування в джезві треба використовувати каву дуже дрібного помелу. Заливати її потрібно тільки холодною водою, і повільно нагрівати до підняття піни без закипання.

Після заварювання перемішувати каву не потрібно – одразу переливаємо в чашку та споживаємо.

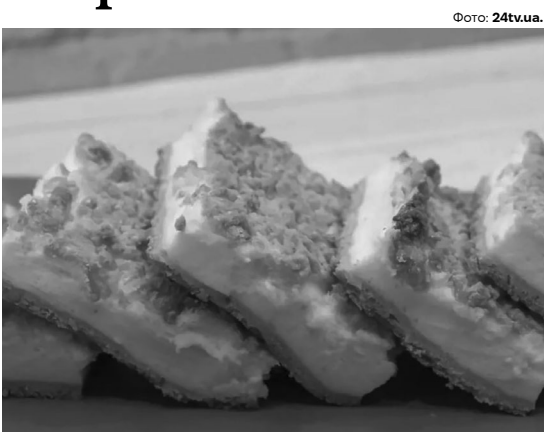
● ЗАПИСУЙТЕ РЕЦЕПТ!

Ніжний вершковий пиріг стане вашою фішкою

Такі рецепти, як цей, мають бути в записнику кожної господині чи господаря

Юлія ПОЛЯКОВА

Сьогодні ми приготуємо за одним із них. Пиріг виходить дуже ніжний, простий у приготуванні і з найдоступніших продуктів. А начинка підкорює своїм смаком абсолютно всіх!

Пиріг виходить дуже ніжний, повітряний і за смаком нагадує морозиво «Пломбір».

ІНГРЕДІЄНТИ:

- Тісто:
- жовтки – 3 шт.;
 - цукор – 50 г.;
 - сіль – дрібка;
 - вершкове масло – 125 г.;
 - ванілін – 1 г.;
 - розпушувач – 1 ч. л.
- (без гірки);
- борошно – 200 г.
- Начинка:
- сметана (15 – 20 %) – 600 мл.;
 - білки – 3 шт.;
 - цукор – 125 г.;
 - сіль – дрібка;
 - крохмаль – 2 ст. л.;
 - ванілін – 1 г.

ПРИГОТУВАННЯ:

Отже, для приготу-

вання пирога три яйця розділяємо на жовтки і білки. У 200 г просіяного борошна всипаємо 1 ч. л. розпушувача (без гірки) і перемішуємо.

Для тіста беремо 125 г вершкового масла кімнатної температури, до нього додаємо дрібку солі, всипаємо 50 г цукру, 1 г ваніліну і міксером змішуємо все до однорідності. Зчищаємо стінки миски і починаємо додавати по одному жовтку, кожен раз добре з'єднуючи їх із маслом.

Тепер від загальної кількості борошна відсипаємо 3 ст. л. (воно

нам знадобиться трохи пізніше), а решту разом із розпушувачем всипаємо у вершкову масу і за допомогою силіконової лопатки або ложки змішуємо тісто.

Борошно, яке залишали, висипаємо на стіл. Викладаємо тісто і розпушувачем його руками до гладкого, однорідного стану. Формуємо брусочок, розрізаємо його навпіл (цю половину будемо розкачувати і формувати з неї корж) і один шматочок тіста ділимо ще на 2 частини: одну загортаємо в пакет і кладемо в холодильник (у кінці

натремо її на тертці на верх пирога), а другу – залишаємо на столі і накриваємо пакетом, щоб не завітрювалася (з неї будемо формувати бортики).

Далі беремо пергаментний папір, на нього ставимо форму і розрізаємо папір із 4-х сторін під кутом 45 градусів до дна форми.

Її поки прибираємо, на папір присипаємо трохи борошна і розкачуємо пласт. Розмір тіста повинен відповідати розміру дна форми. Товщина тіста – 3 мм.

З того, яке відклали убик робимо бортики, висотою 3 см. Тісто дуже добре ліпиться і склеюється одне з одним.

Ну, а тепер приготуємо заливку. У миску додаємо 3 білки, дрібку солі і збиваємо їх міксером до появи легкої піни. Потім частинами всипаємо цукор, кожен раз добре його з'єднуючи з білковою масою. Далі – крохмаль і (за бажанням) ванілін.

Потім порціями додаємо сметану, жирність 15 – 20 %. Акуратно, але впевненими рухами знизу-вгору вмішуємо її у білкову масу.

Беремо підготовлену форму і часто

наколюємо тісто, щоб під час випічки воно не здувалося. Виливаємо заливку на тісто і лопаткою вирівнюємо поверхню. Дістаємо тісто з холодильника і натираємо його на великій тертці. Робимо це швидко, щоб тісто не почало танути від теплоти ваших рук. І тепер за допомогою виделки розподіляємо натерте тісто по всій поверхні майбутнього пирога.

Відправляємо пиріг випікатися у заздалегідь розігріту до 180 градусів духовку на 45 – 50 хвилин.

Відкриваємо духовку і перевіряємо готовність пирога, натисканням пальця на центр. Він повинен бути м'яким, але при цьому тримати форму. Духовку вимикаємо і даємо остигнути пирогу при злегка відкритих дверцятах. Потім дістаємо з форми, перекладаємо на решітку і даємо остигнути вже повністю.

Пиріг виходить дуже ніжний, повітряний і за смаком нагадує морозиво «Пломбір». У начинку за бажанням можна додати кокосову стружку, шоколадні крапинки, родзинки, цукати.

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ:

для волинян – 60304, для читачів з інших регіонів України – 60307.

БУДЬТЕ З НАМИ, БО З НАМИ – ЦІ-КА-ВО!!!

Час передплатувати «Цікаву газету на вихідні» на 2026 рік

● ІСТОРІЯ СТРАВ

Чому вареники називають «лінивими»?

Вони отримали таку назву, тому що є спрощеним варіантом класичних вареників, які не потребують трудомісткого процесу ліплення

Галина ГОНОРОВА

«Ліниві вареники» готують із сирного тіста, яке замість того, щоб ліпити в окремій виробі, формують у «ковбаски», нарізають і варять, що значно прискорює процес приготування.

Оскільки у селянському побуті суворо дотримувалися звичаїв приготування

їжі, то до будь-якого відступу від них ставилися насторожено, а спроби спростити приготування пояснювали лінощами. Тому і страви, приготовлені спрощеним способом, хоч і їли, але називали «лінивими».

Хоч ліниві, але також дуже смачні!

● КУХОННІ СЕКРЕТИ

Щоб сир не покритися цвіллю в холодильнику, змастіть зріз вершковим маслом. Тоді верхівка сиру довше залишиться не обвітреною.

Часто буває, що людина поспіхом пересолює або переперчує страву. Не потрібно її одразу викидати!

Це ще можна виправити. З перцем можна дати раду так. Просто почистіть картоплину, перемішайте її зі стравою і зачекайте. Картопля швидко вбере зайві спеції – і ваша страва знову стане смачною.

Солону страву можна так само врятувати. Для цього використовують скибочку хліба.

● КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ!

«Моя мета – не виглядати ідеальною, а бути справжньою»

Українська красуня Софія Ткачук, яка здобула титул «Міс Всесвіт Україна»-2025, готується представляти нашу державу на престижному міжнародному конкурсі «Міс Всесвіт», що відбудеться 21 листопада в Бангкоку (Таїланд)

ЛІЯ ЛІС

Президентка національного конкурсу Анна Філімонова розповіла «Укрінформу», що підготовка Софії тривала близько п'яти місяців. За її словами, участь України у таких подіях під час війни має не лише культурне, а й символічне значення – це спосіб голосно заявляти про прагнення до миру та перемоги.

«Готуватися до конкурсу у воєнний час – непросто, але це дуже важливо. Ми хочемо продемонструвати світові, що Україна залишається сильною, стійкою та талановитою, попри всі труднощі. Цьогоріч ми робили акцент на візуальній мові – через костюми, образи й дипломатичну роботу Со-

«Хочу гідно представити Україну, показати впевненість, жіночність і силу, які надихають», – каже Софія Ткачук!

фії», – наголосила Філімонова. Для фінального виходу

Ткачук підготували ексклюзивну сукню haute couture,

створену вручну українськими майстрами. Кожен елемент – від вишитого бісеру та кристалю до летючого шифонного кейпу – продуманий до дрібниць, аби створити ефект сяйва та руху.

«Моя мета – не виглядати ідеальною, а бути справжньою. Хочу гідно представити Україну, показати впевненість, жіночність і силу, які надихають», – зазначила Софія Ткачук.

Ми хочемо продемонструвати світові, що Україна залишається сильною, стійкою та талановитою, попри всі труднощі.

Фінал «Міс Всесвіт»-2025 відбудеться в IMPACT Arena, Exhibition and Convention Center, Muang Thong Thani (Бангкок, Таїланд).

Конкурс національних костюмів і Preliminary Competition заплановані на 19 листопада.

● ЗІРКОВЕ ЖИТТЯ

Назвали «найсексуальнішого чоловіка світу-2025»

Обкладинка The People із Джонатаном Бейлі.

Ним, за версією популярного американського журналу «Піпл» («Людина»), став англійський актор Джонатан Бейлі

Василина СМЕТАНА

«Гарний у всьому, що робить», – стверджують журналісти видання та додають, що він – «один із найхаризматичніших зірок Голлівуду».

В інтерв'ю цьому журналу актор пригадав, що вперше усвідомив свою популярність у 2020-му – одразу після виходу серіалу Netflix «Бриджертони», у якому він зіграв одну із провідних ролей. «Одного ранку я почув: «Це – новини о сьомій, але перед цим поговоримо про Джонатана Бейлі!». Я подумав: «Це взагалі реально?», – пригадує актор.

Протягом останніх п'яти років він активно знімався в численних фільмах та серіалах, ставши справжньою зіркою. «Настає момент, коли озирнешся назад й кажеш собі: «Вау!» та радієш тому, що маєш змогу робити те, про що мріяв», – тишиться актор.

Джонатан Бейлі виріс у селі на півдні Англії разом із трьома

старшими сестрами, мамою Керол і батьком Стюартом. Стати актором вирішив у п'ять років, коли бабуся повила його на музику «Олівер!», а вже у сім років сам Джонатан виступав із Королівською шекспірівською трупю в Лондоні.

Джонатан Бейлі стверджує, що ніколи не вважав себе сексуальним, тому новину про визнання його «Найсексуальнішим чоловіком світу 2025» спочатку сприйняв як абсурд і розповів про це лише... своєму собаці. «Звісно, мені неймовірно приємно. Це – велика честь, – говорить зараз. – Життя – атракціон для всіх, ким би ти не був і звідки б не прийшов». Він мріє стати батьком та вважає, що запорукою вдалих стосунків є спілкування, чесність та щире захоплення успіхами партнера.

Бейлі також – один із популярних Instagram-блогерів: нині на його сторінку підписано понад 5,7 мільйона людей.

Словом, щасливчик.

Зірковий актор стверджує, що ніколи не вважав себе сексуальним.

● КОХАННЮ ВСІ ВІКИ ПІДВЛАДНІ!

ФОТО: cnn.com.

Любов – окриляє, бо не скажеш, що між ними 38 років різниці!

67-річна Мадонна виходить заміж за 29-літнього бойфренда

Відома американська співачка та її на 38 років молодший коханий Акім Морріс таємно заручилися

Марта САЛО

Уже й відомі деталі майбутнього весілля пари: «Вона не прагне великого шоу – просто хоче затишне свято в оточенні людей, яких любить найбільше», – повідомили люди з оточення пари. Серед можливих місць для свята називають Італію та Португалію або ж особняк поп-діви в США.

Перші чутки про заручини з'явилися після того, як Мадонна показала обручку під час новорічної поїздки до Токіо. Друзі співачки кажуть, що артистка «не хоче більше гаяти часу» і відчуває з Акімом «спокій і справжній зв'язок». «Вона прожила яскраве життя, досягла всього, але тепер шукає не слави, а справжніх почуттів. Акім дає їй відчуття спокою та підтримки. Він змушує її сміятися і ставиться до неї з повагою, яку вона давно не відчувала», – розповів інсайдер.

Про стосунки співачки з юнаком відомо з літа 2024 року. Уперше публічно пару помітили, коли вони гуляли за руку напередодні 66-го дня народження артистки.

Акім Морріс народився на Ямаїці. Він отримав ступінь політології та державного управління після навчання в Університеті Стоуні Брук з 2014 по 2017 рік. Свого часу наречений артистки також активно займався футболом.

● УВАГА, КОНКУРС! Що заховане у гранатобузі?

Принцип нашої інтелектуальної вікторини нагадує «чорний ящик» із популярної гри «Що? Де? Коли?»

Грицько ГАРБУЗ

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ. ОСІННІЙ МАРАФОН-2025» – 11

Сьогодні ми від вас заховали портрет популярного нині українця, пов'язаного з грою в кіно і цікавою «грою», ім'я і прізвище якого (13 букв у сумі) можна розгледіти із цієї поезії Ліни Костенко, якщо закреслити зайві...76 літер.

«В дні, прожиті печально і просто, все було як незайманий сніг. Темнооком чудесним гостем я чекала тебе з доріг...»

Чий портрет знаходиться у гранатобузі? Слово-відповідь треба надіслати до 20 листопада (включно) тільки у вигляді повідомлення на номер: 066 133 86 88.

Приймних Вам пошуків без повітряних тривог!

